

CO, GDZIE, KIEDY?

SPIS WYDARZEŃ I IMPREZ REGIONALNYCH

DWIE NASTOLATKI POTRĄCONE NA PRZEJŚCIU DLA PIESZYCH s. 6

Fot. KPP w Mławie

**Obchody 235. Rocznicy Uchwalenia
Konstytucji 3 Maja s. 5**

XXVI sesja Rady Miasta s. 3

Największe wydarzenie lata s. 16

Te przepisy od 1 stycznia 2026 r. obejmują już osoby zatrudnione w jednostkach sektora finansów publicznych. Mogą one zwrócić się do pracodawcy, aby doliczył im do stażu pracy okresy innej aktywności zawodowej niż zatrudnienie na podstawie umowy o pracę.

Co ważne, nowe regulacje nie dotyczą stażu emerytalnego. Nie wpływają na prawo do emerytury ani na sposób obliczania jej wysokości – informuje Wojciech Ściwiarski, rzecznik prasowy ZUS w województwie mazowieckim.

Do ZUS wpłynęło do 28 kwietnia blisko 640 tys. wniosków o wydanie zaświadczenia o ubezpieczeniu dla celów doliczenia okresów do stażu pracy. Ponieważ Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma 7 dni roboczych na rozpatrzenie takiego wniosku, proces jest maksymalnie zautomatyzowany. ZUS wydał ponad 1 mln zaświadczeń.

Zasady

Kodeks pracy wskazuje okresy, które można zaliczyć do stażu pracy pod

STAŻ PRACY NA NOWYCH ZASADACH

Od 1 maja 2026 roku w firmach prywatnych zaczęły obowiązywać zmiany w Kodeksie pracy, które poszerzają sposób obliczania stażu pracy.

warunkiem, że osoba, która się o to ubiega, uzyska z ZUS stosowne zaświadczenie. Są to okresy, kiedy taka osoba:

1. opłacała składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub ubezpieczenie wypadkowe jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub współpracująca z osobą prowadzącą tę działalność,

2. była objęta ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, z tytułu:

- umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym

stosuje się przepisy dotyczące zlecenia,

- umowy agencyjnej,
- współpracy z osobą wykonującą umowę zlecenia, inną umowę o świadczenie usług lub umowę agencyjną,
- pozostawania członkiem rolniczej spółdzielni produkcyjnej,
- pozostawania członkiem spółdzielni kółek rolniczych,

3. była zgłoszona do ubezpieczenia zdrowotnego jako osoba podejmująca działalność gospodarczą i niepodlegająca ubezpieczeniom emerytalnemu

4. opłacała składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub wypadkowe jako osoba współpracująca z osobą podejmującą działalność gospodarczą (wymienioną w punkcie 3),

5. miała sfinansowane składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem w okresie zawieszenia działalności gospodarczej,

6. miała sfinansowane składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem jako osoba współpracująca.

arch. ZUS

i rentowym przez okres pierwszych 6-ciu miesięcy prowadzenia tej działalności (tzw. ulga na start),

4. opłacała składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub wypadkowe jako osoba współpracująca z osobą podejmującą działalność gospodarczą (wymienioną w punkcie 3),

5. miała sfinansowane składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem w okresie zawieszenia działalności gospodarczej,

6. miała sfinansowane składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem jako osoba współpracująca.

Wniosek o zaświadczenie i odpowiedź ZUS

Wniosek o zaświadczenie można złożyć wyłącznie w postaci elektronicznej za pomocą konta w systemie teleinformatycznym Zakładu (eZUS). Od 1 stycznia 2026 r. na eZUS jest dostępny „Wniosek o wydanie zaświadczenia o ubezpieczeniu dla celów doliczenia okresów do stażu pracy” – USP. Zakład Ubezpieczeń Społecznych dodał w menu bocznym nowy kafelek, który prowadzi bezpośrednio do formularza wniosku USP. Dzięki temu znalezienie i złożenie właściwego wniosku jest wygodniejsze i szybsze.

Gdy odpowiedź na wniosek USP pojawi się na koncie w eZUS, ubezpieczony lub pełnomocnik otrzymuje informację. Jeśli mają włączone powiadomienia, otrzymają informację SMS-em, e-mailem lub w aplikacji mobilnej mZUS – zgodnie z preferencjami ustawionymi w zakładce Ustawienia Ustawienia subskrypcji. Jeśli osoba, która spodziewa się odpowiedzi na wniosek, nie ma takich ustawień, powinna regularnie logować się do eZUS i sprawdzać, czy decyzyja lub zaświadczenie już tam czeka. ZUS zachęca więc do aktywowania powiadomień, aby na bieżąco otrzymywać informacje o nowych dokumentach.

WAŻNE ADRESY I TELEFONY

Pogotowie Ratunkowe - 999
Policja - 997
Straż Pożarna - 998
Straż Miejska - 986
Numer alarmowy z telefonu komórkowego - 112
Pogotowie elektryczne - 991
Pogotowie gazowe - 992
Pogotowie wodociągowe - 23 654 23 21
Pogotowie ciepłownicze - 23 654 35 06
Informacja PKP - 23 674-53-33,
<https://www.e-podroznik.pl/>
Informacja PKS - 23 654 35 56
Postój TAXI - 23 654 35 76
Urząd Miasta Mława
Mława, ul. Stary Rynek 19,
tel. 23 654 33 82,
e-mail: info@mlawa.pl,
sekretariat@mlawa.pl
Starostwo Powiatowe
Mława, ul. W. Reymonta 6,
tel. 23 654 34 09,

e-mail: starostwo@powiatmlawski.pl
Sąd Rejonowy
Mława, ul. W. Reymonta 3,
tel. 23 654 89 00,
e-mail: adm@mlawa.sr.gov.pl
Urząd Skarbowy
Mława, ul. G. Narutowicza
19/7, tel. 23 654 34 98, e-mail:
us1413@mz.mofnet.gov.pl

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
ul. Z. Padlewskiego 31,
tel. 23 655 00 31 32

Powiatowy Urząd Pracy
Mława, ul. Wyspiańskiego 7,
tel. 23 654 39 18, e-mail:
waml@praca.gov.pl

Prokuratura Rejonowa
Mława ul. J. Lelewela 4,
tel. 23 654 36 19, e-mail:
pr.mlawa@plock.po.gov.pl
Komenda Powiatowa Policji

Mława, ul. H. Sienkiewicza 1,
tel. 23 654 43 43, e-mail: prasa@kppmlawa@mazowiecka.policja.gov.pl
Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej
Mława, ul. Z. Padlewskiego 15,
tel. 23 654 33 85, e-mail:
mlawa@mazowsze.straz.pl

Straż Miejska
Mława, ul. Stary Rynek 19,
tel. 23 654 64 34, e-mail:
strazmiejska@mlawa.pl

Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczalnia Ścieków sp. z o.o.
Mława, ul. Płocka 106,
tel. 23 654 60 70, e-mail: sekretariat@wod-kan-mlawa.com.pl

Gazownia Warszawska, Rozdzielnia Gazu w Mławie
Mława, ul. Płocka 96,
tel. 23 655 01 62

Zakład Energetyczny Płock S.A
Region Energetyczny Mława
Mława, ul. Warszawska 127

Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej – Szpital
Mława, ul. A. Dobrowskiej 1,
tel. 23 654 32 35, e-mail:
sekretariat@szpitalmlawa.pl

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
ul. Padlewskiego 13,
tel.: 23 654 56 38, wew. 412

NZOZ Ośrodek Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Działdowie, filia w Mławie
ul. Lelewela 9,
tel.: 23 655 28 64
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Mławie, ul. Padlewskiego 13,
tel.: 23 654 36 34

Bezpłatna Infolinia Rzecznika Praw Obywatelskich
Pod numerem telefonu 800 676 676 działa bezpłatna Infolinia Rzecznika Praw Obywatelskich, czynna: poniedziałek: godz. 10:00–18:00 wtorek–piątek: godz. 8:00–16:00
Połączenie możliwe jest zarówno z telefonów stacjonarnych, jak i telefonów komórkowych wszystkich sieci. Dzięki Infolinii można uzyskać podstawowe informacje o prawach człowieka i kompetencjach PRO. Drogą ta można również dowiedzieć się wszystkiego o prawie antydyskryminacyjnym. Jeśli sprawa nie jest związana z kompetencjami PRO, pracownicy starają się wskazać rozmówcy instytucję, w której uzyska odpowiednią pomoc.
Telefony zaufania dla osób w depresji:

Antydepresyjny Telefon Forum Przeciw Depresji, tel. 22 594 91 00 (w każdą środę i czwartek od 17.00 do 19.00).
ITAKA – antydepresyjny telefon zaufania tel. 22 484 88 01 (w poniedziałki i czwartki od 17.00 do 20.00).
Ośrodek Interwencji Kryzysowej – pomoc psychiatryczno-pedagogiczna, tel. 22 855 44 32 lub Ośrodek Interwencji Kryzysowej, tel. 22 837 55 59 (poniedziałek – piątek od 8:00 do 20:00).
Telefon Zaufania dla Osób Dorosłych w Kryzysie Emocjonalnym, tel.: 116 123 (od poniedziałku do piątku od godz. 14.00–22.00).
Młodzieżowy Telefon Zaufania, tel. 192 88 lub Bezpłatny telefon zaufania dla dzieci i młodzieży, tel. 116 111, codziennie od 12:00 do 02:00.

NOWY KURIER
mławski

e-mail: redakcja@kuriermlawski.pl
www.kuriermlawski.pl

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 7b
10-364 Olsztyn

PREZES
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztynska.pl

Druk
Polska Press Sp. z o.o.
Oddział Poligrafia
Drukarnia w Białymstoku
Ignatki, ul. Przemysłowa 26
16-001 Kleosin

ROZBUDOWA DROGI 4640W I BUDOWA RONDA W LIBERADZU

W Gminnym Centrum Kultury i Bibliotece Gminnej w Rzewniu została podpisana umowa na realizację zadania pn. „Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego

poprzez rozbudowę drogi powiatowej Nr 4640W, w tym budowę ronda w m. Liberadz. Etap II od km 21+145,00 do km 24+250,00.” Dofinansowanego ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

W ramach inwestycji przewidziano m.in.:

- wykonanie trzech skrzyżowań, w tym wykonanie skrzyżowania typu rondo w km 21+441, obejmujące rozbudowę drogi powiatowej na odcinku o dł. 99,86 mb, w tym wykonanie m. in.: jezdni o szer. 7,00 m z poszerzeniami na dojeździe do ronda oraz zawężonej na końcu do około 5,70, chodników o szer. 1,50 m, poboczy o szer. 1,25 m, odwodnienia za pomocą rowów i kanalizacji deszczowej, oświetlenia oraz elementów stałej organizacji ruchu.
- poszerzenie jezdni na odcinku o długości 3105 mb do stałej szerokości 7,00 m (szerokość pasa ruchu 3,50 m) poszerzenie jezdni na dojazdach do ronda i w miejscach występowania wysp dzielących, zawężenie na początku odcinka do 6,00 m (dowiązanie do istniejącej jezdni)
- budowę chodników: po stronie lewej na długości 862,54 mb, szerokości od 1,50 m do 4,37 oraz po stronie prawej na długości 929,89 mb szerokości od 1,50 m do 2,00 m
- budowę zjazdów oraz zatok postojowych,
- budowę kanalizacji deszczowej oraz przepustów,
- wykonanie nowego oświetlenia,
- usunięcie kolizji sieci gazowej, elektrycznej i telekomunikacyjnej,
- budowę kanału technologicznego,
- wykonanie nowego oznakowania pionowego i poziomego.

Długość odcinka na którym zostaną przeprowadzone prace wynosi 3 105,00 mb.

Celem zadania jest poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszych, zwiększenie przejeźdności drogi oraz podniesienie parametrów technicznych.

Źródła finansowania zadania:

Szacunkowa wartość zadania: 13 923 668,93 zł

Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – 8 198 811,01 zł

Wkład własny Powiatu Mławskiego – 5 724 857,92 zł w tym pomoc finansowa Gminy Szreńsk w kwocie 500,000 zł.

Źródło: Starostwo Powiatowe w Mławie

XXVI SESJA RADY MIASTA

Podczas ostatniej sesji Rady Miasta Mława radni zajęli się szeregiem istotnych spraw finansowych, organizacyjnych i społecznych.

Kluczowe decyzje dotyczyły zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz budżecie miasta na 2026 rok, co ma na celu dostosowanie planów finansowych do aktualnych potrzeb i realizowanych inwestycji.

Jednym z punktów obrad było uporządkowanie struktury oświaty. Z dniem 31 sierpnia 2026 r. z Zespołu Placówek Oświatowych Nr 3 z siedzibą przy u. Ordona 14 wyłączone zostaje

Miejskie Przedszkole Samorządowe Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi im. Ewy Szelburg-Zarembiny z siedzibą przy ul. Z. Krasieńskiego 7. Następnie, od 1 września 2026 r., utworzony zostanie Zespół Placówek Oświatowych Nr 4 z siedzibą przy ul. Sportowej 1, w skład którego wejdą Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Mikołaja Kopernika oraz Miejskie Przedszkole Samorządowe Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi im. Ewy Szelburg-Zarembiny.

Radni podjęli również uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie utworzenia Centrum Usług Wspólnych w Mławie oraz nadania jej statutu. Zmiana wynika ze zmiany zakresu obsługi świadczonej przez jednostkę na rzecz Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, Centrum Usług Społecznych, Zespołu Placówek Oświatowych Nr 2 oraz Nr 3, a także w związku z utworzeniem od 1 września 2026 r. Zespołu Placówek Oświatowych Nr 4. Ce-

lem podjęcia uchwały jest ujednoczenie stanu prawnego ze stanem faktycznym oraz zapewnienie zgodności dokumentów organizacyjnych z rzeczywistym zakresem działania jednostki.

Nadano nazwę nowej ulicy – Dębowa – położonej na wschód od ul. Podbornej.

Uzupełnieniem obrad były m.in. sprawozdania dotyczące działań społecznych miasta oraz podjęcie spraw dotyczących złożonych skarg i petycji.

Źródło: UM Mława

REKLAMA

komunikat

GPP6721.2.2026.AD

2026.05.05

OGŁOSZENIE Burmistrza Miasta Mława

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) zawiadamiam o podjęciu przez Radę Miasta Mława uchwały nr XXV/261/2026 z dnia 31 marca 2026 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Łąkowa” obszaru położonego w środkowej części m. Mława, między ul. Łąkową, drogą wojewódzką nr 587, ul. Polną, ul. Dzierżgowską i ul. Padlewskiego.

Jednocześnie na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1, 3, 4, 5 oraz art. 46 ust. 1 pkt 1, art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) zawiadamiam o przystąpieniu do opracowania prognozy oddziaływania na środowisko do projektu powyższego planu miejscowego.

Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionego planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko na piśmie w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 12 czerwca 2026 r.**

Wnioski należy składać wyłącznie za pomocą formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego. Formularz jest dostępny w siedzibie Urzędu Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, 06-500 Mława, pokój nr 13, oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej www.bip.mlawa.pl (w zakładce Poradnik interesanta – Nieruchomości i planowanie przestrzenne).

Wnioski można składać w formie:

- papierowej – osobiście w Kancelarii Urzędu Miasta Mława lub listownie na adres Urzędu Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, 06-500 Mława,
- elektronicznej – za pomocą poczty elektronicznej na adres: info@mlawa.pl lub elektronicznej skrzynki podawczej na platformie ePUAP Urzędu Miasta Mława.

Składający wniosek do projektu planu ogólnego:

- 1) podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby,
- 2) podaje adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada,
- 3) wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem,
- 4) może podać dodatkowe dane kontaktowe, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Wnioski złożone po upływie wyznaczonego terminu pozostawi się bez rozpoznania.

Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Burmistrz Miasta Mława.

Informacja nt. przetwarzania danych osobowych znajduje się na stronie internetowej <http://bip.mlawa.pl>, w zakładce Klauzura informacyjna RODO, oraz w Urzędzie Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego, pokój nr 13.

REKLAMA

komunikat

OGŁOSZENIE

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2026 r. poz. 399)

Burmistrz Miasta Mława

informuje,

że w dniach od 5.05.2026 r. do 03.06.2026 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej www.mlawa.pl podano do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczony do sprzedaży.

Wykaz obejmuje nieruchomości:

lokal użytkowy w budynku mieszkalnym wielorodzinnym położonym w Mławie, przy ul. Stary Rynek 11, wraz z udziałem w prawie własności działki nr 10-4269/1 pod budynkiem.

ZROBILI DLA NAS TAK WIELE...

Nie mieli łatwego życia. Jako dzieci zostali zabrani do rodziny zastępczej, bo biologiczni rodzice pili i zaniedbywali dzieci. Trafili do ludzi, którzy dali im bezpieczeństwo, dach nad głową i miłość. Pokazali też jaka powinna być rodzina.
— Kochamy ich za wszystko, co dla nas zrobili — zapewnia Agnieszka.

Większość z nas z nostalgią wspomina swój rodzinny dom. To piękne wspomnienia, do których wracamy w chwilach smutku i trudnych momentach. To właśnie w rodzinnym domu czujemy się bezpieczni i kochani. To w nim są osoby najbliższe naszemu sercu. Niestety, są domy, o których lepiej nie wspominać, bo powodują smutek i łzy. Są domy, za którymi nikt nie tęskni, ale często wracają w sennych koszmarach tych, którzy w nich przebywali.

— Nie mam pięknych wspomnień z rodzinnego domu — mówi Agnieszka.

— Nie wiem nawet, czy mogę nazwać go "domem". Dla mnie to był najgorszy czas i kiedy kilka lat temu pojechałam w to miejsce, bałam się tam wejść.

Tak, jakby te mury wzbudziły we mnie strach tamtej 12-letniej dziewczynki zabieranej z rodzeństwem z koszmaru. Zabieranej w nieznaną i obcą drogę.

Do dziś pamiętam tamten strach i niepokój, a zarazem nadzieję, że może zaczyna się nowy rozdział naszego życia.

W domu rządził alkohol

Agnieszka z rodzicami i trójką młodszego rodzeństwa mieszkała w małej wsi w domku po babci. Dopóki kobieta żyła, dzieci zawsze miały co jeść i były zadbane. Na rodziców dzieci nie mogły liczyć, bo życiem małżonków rządził alkohol. Nie było dnia, żeby nie wracali do domu pijani.

— To babcia była dobrą duszą naszej rodziny — wspomina Agnieszka ze łzami w oczach. — To ona o nas dbała, chodziła na wywiadówki, ubierała

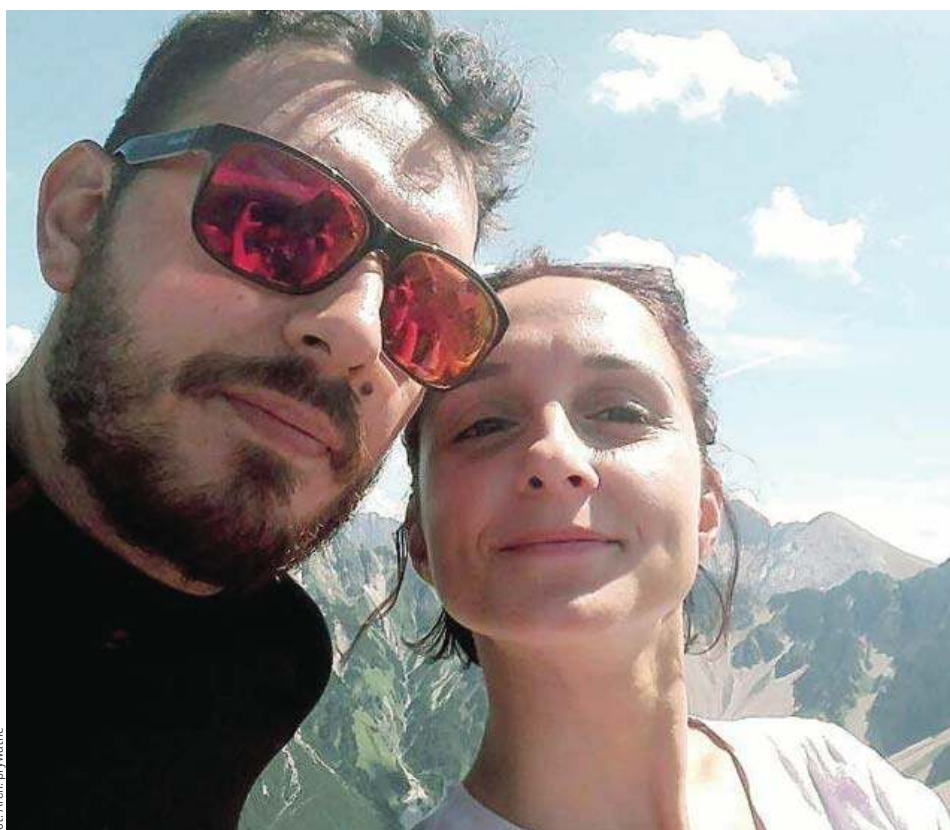
i opatrywała rozbite kolana. Wieczorem razem kłękaliśmy i odmawialiśmy modlitwy. Dziękowaliśmy Bogu za każdy dzień i prosiliśmy, żeby rodzice przestali pić. Babcia mówiła nam, że rodzice są chorzy, ale kiedyś wyzdrowieją i będziemy szczęśliwi. Do dziś pamiętam uśmiech babci i pyszny budyń, który nam gotowała. Kiedy nagle zmarła na zawał, zawałił się nam cały świat. Miałam zaledwie 12 lat, a młodszego rodzeństwo: 8, 6 i 3 lata. Po pogrzebie wróciliśmy do pustego domu i długo płakaliśmy. Baliśmy się, tego, co nas czeka.

Z domu zabrała ich opieka społeczna

Dość szybko nauczyciele w szkole i przedszkolu zorientowali się, że rodzice zaniedbują dzieci. Maluchy nie pojawiały się w placówkach na zajęciach. Kilkakrotnie w domu pojawiły się panie z opieki społecznej. Wielokrotnie rodziców nie było w domu, a dzieci brudne i głodne siedziały w domu, pozbawione jakiegokolwiek opieki.

— Nie chodziliśmy do szkoły, bo czasem nie mieliśmy nawet butów czy ubrań. Byliśmy też głodni — opowiada Agnieszka. — Czasem rodzice przynosili jakiś chleb i margarynę. Z zapasów po babci nic już nie zostało, bo zjedliśmy to, co zostało. Widziałam, jak babcia gotowała, więc i ja chciałam przygotować coś rodzeństwu do jedzenia. Do dziś mam ślady na rękach, bo wielokrotnie się poparzyłam, gotując czy odcedzając ziemniaki.

I nadeszła chwila, kiedy przyjechała po nas opieka społeczna i zabrała nas do

Agnieszka z przyszłym mężem planują adoptować rodzeństwo

rodziny zastępczej. Płakaliśmy i krzyczeliśmy wszyscy, tuląc się do siebie. Nie wiedzieliśmy, że właśnie zaczynamy nowe, lepsze życie.

Trafili do rodziny zastępczej

Rodzeństwo trafiło do wspaniałej rodziny zastępczej. Pani Anna i jej mąż Artur otworzyli swoje serca dla tych skrzywdzonych dzieci. Sami wychowali trójkę swoich dzieci. W nowym domu dzieci zobaczyły, jak naprawdę powinna wyglądać rodzina. Po raz pierwszy od śmierci babci zasypiały najedzone, umyte i przygotowane do zajęć szkolnych. Dzieci czuły się bezpieczne i kochane, wiedziały, że z każdym problemem mogą się zwrócić do cioci i wujka.

— Do dziś dziękuję Bogu, że postawił na naszej drodze to małżeństwo — mówi wzruszona Agnieszka. — Zrobili dla nas tak wiele, dali nam dom i nauczyli być dobrymi ludźmi. Nie zawsze

byliśmy grzecznymi dziećmi. Każdy z nas miał swoje humory, wady i zalety. Ja długo buntowałam się, kiedy kazali nam się uczyć, sprawdzali codziennie zeszyty. Z najmłodszym bratem długo były problemy, bo moczył się w nocy, budził z krzykiem. Jeździli z nami po lekarzach, psychologach, na korepetycje. Byli przy nas w radościach i smutkach... Są do dziś.

Nowe, lepsze życie

Agnieszka po ukończeniu szkoły średniej usamodzielniała się, wynajęła z chłopakiem mieszkanie, pracuje i zaocznie studiuje. Planują ślub. Pozostałe rodzeństwo mieszka w rodzinie zastępczej. Agnieszka odwiedza rodzeństwo i wujków, którzy są dla niej najlepszymi przyjaciółmi.

— Z nimi mogę o wszystkim porozmawiać. Wiem, że nigdy mnie nie wyśmiewają, tylko wesprą — tłumaczy. — Podjęliśmy decyzję z moim przyszłym mężem, że po ślubie adoptujemy

młodsze rodzeństwo. Wujek i ciocia nie mają nic przeciw temu. Obiecali, że i tak zawsze będą nam wspierać, bo jesteśmy ich dziećmi. Kochamy ich za wszystko, co dla nas zrobili. Zdradzili nam, że są gotowi przyjąć pod swój dach kolejne potrzebujące i spragnione miłości dzieci. To są anioły a nie ludzie! Bardzo dziękuję im, za to, że dali nam szansę na nowe, normalne życie.

Babcia czuwa nad nimi

Pani Agnieszka po ukończeniu 18 lat pojechała do swojego rodzinnego domu. Rodzice przez cały pobyt dzieci w rodzinie zastępczej nie interesowali się nimi. Nie zabiegali o spotkania, nie pisali listów.

— Chciałam spojrzeć im w oczy i zapytać, dlaczego alkohol był ważniejszy niż my. Bałam się tego spotkania, ale ciekawość i długo skrywany żal zwyciężył strach — opowiada.

W RODZINIE ZASTĘPCZEJ DZIECI ZOBACZYŁY, JAK NAPRAWDĘ POWINNA WYGLĄDAĆ RODZINA. PO RAZ PIERWSZY OD ŚMIERCI BABCI ZASYPIAŁY BEZPIECZNE, NAJEDZONE, UMYTE I PRZYGOTOWANE DO ZAJĘĆ SZKOLNYCH.

— Dom, który pamiętałam sprzed kilku lat, to zaniedbana ruina. Powybijane szyby, odrapane drzwi i smród alkoholu. Pięknego ogródka naszej babci nie zostało nic. Kiedy weszłam do środka i powiedziałam "dzień dobry", nikt nie odpowiedział... Na łóżku spała brudna i pijana kobieta. Matka? Nawet w myślach jej tak nie nazwałam... Popatrzyłam przez chwilę i wyszłam. Zapytałam sąsiadkę, jak żyją ci ludzie, rodzice. Machnęła tylko ręką i powiedziała, że pewnie kiedyś się zapiją. Obiecałam sobie, że już tam nie wrócę, bo nie mam po co. Czasem tylko śni mi się rodzinny dom i przykro mi, że biologiczni rodzice nas nie kochali. Myślę jednak, że babcia wciąż czuwa nad nami i uprosiła w niebie drugą szansę na normalną rodzinę dla nas.

Joanna Karzyńska

OBCHODY 235. ROCZNICY UCHWALENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA

3 maja 1791 roku, czyli dokładnie 235 lat temu uchwalona została Ustawa Rządowa z dnia 3 maja, inaczej nazywana Konstytucją 3 Maja. Mieszkańcy naszego powiatu wzięli udział w uroczystościach.

Dzień ten upamiętnia uchwalenie pierwszej konstytucji w nowożytnej Europie (drugiej na świecie) w 1791 roku. W dokumencie zawarto wiele progresywnych wówczas, m.in. zrównano mieszczan i szlachtę, zapewniono ochronę chłopom, swobodę wyznania, powołano dwuizbowy parlament i zniesio-

no liberum veto. Niestety, wprowadzenie tych postanowień w życie nie było już takie łatwe. Zaledwie rok później, w 1792 roku wybuchła wojna polsko-rosyjska, zwana również Wojną w obronę Konstytucji 3 maja, którą zakończyła się klęską wojsk Rzeczypospolitej. Rok później Rosja i Prusy przystąpiły do II rozbioru Polski. Dopiero po odzyska-

niu niepodległości w 1918 roku 3 maja został oficjalnie ustanowiony świętem narodowym – jednym z najważniejszych w czasach międzywojennych. Idee wolnościowe i wyzwolenicze, z którymi nieodłącznie kojarzyła się konstytucja, nie podobały się jednak władzom PRL-u. Jakielkolwiek obchody 3 maja były wówczas zakazane i tłumione, aż

do 1981 roku, kiedy zaczęto organizować uroczystości z inicjatywy władz. Na ponowne oficjalne ustanowienie Święta Narodowego Trzeciego Maja trzeba było poczekać do 1990 roku.

W okresie burzliwych dziejów Polski pojawiło się łącznie kilkanaście wersji konstytucji – ostatnia, obowiązująca obecnie, została uchwalona 2 kwietnia

1997 roku, a następnie zatwierdzona przez ogólnonarodowe referendum 25 maja tego samego roku.

W Mławie obchody rozpoczęła msza św. pod przewodnictwem bpa Romana Marcinkowskiego w kościele pw. Ducha Świętego. Po jej zakończeniu uczestnicy przeszli w uroczystym marszu do parku miejskiego, gdzie wzięli

udział w okolicznościowym apelu z okazji 235. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Wyjątkową rangę celebracji nadały biorące udział w obchodach asysta honorowa Wojska Polskiego, Mławska Orkiestra Dęta, Stowarzyszenie Grupa Motocyklowa Moto-Mława i licznie przybyłe posty sztandarowe.

Joanna Karzyńska

SPRAWCA KOLIZJI MIAŁ PONAD 3 PROMILE ALKOHOLU

KPP w Mławie

W miejscowości Krery, gm. Dzierzgowo, doszło do zdarzenia drogowego z udziałem nietrzeźwego kierowcy. Przekroczył on limit prędkości i spowodował kolizję z drzewem. Przekroczył on limit prędkości i spowodował kolizję z drzewem. Przekroczył on limit prędkości i spowodował kolizję z drzewem.

Przypadkowi świadkowie powiadomili służby. Kierowca nie odniósł obrażeń, trafił do policyjnego aresztu. Na miejscu zdarzenia, interweniujący policjanci zastali siedzącego za kierownicą Forda, 47-letniego mieszkańca powiatu mławskiego. Jak wynika z ustaleń funkcjonariuszy, kierowca jechał od strony miejscowości Dobrogosty w kierunku Krer. Na tuku drogi stracił panowanie nad pojazdem, zjechał do przydrożnego rowu, a następnie uderzył w drzewo.

Na miejscu zdarzenia mężczyźnie udzielono pomocy medycznej. Nie odniósł on obrażeń wymagających hospitalizacji. Kontakt z kierowcą był jednak utrudniony z uwagi na jego stan – badanie wykazało ponad 3 promile alkoholu w organizmie.

Mężczyzna został zatrzymany i trafił do policyjnego aresztu. Po wytrzeźwieniu, usłyszał zarzut kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości. Odpowie również za spowodowanie zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Za przestępstwo kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości grozi kara do 3 lat pozbawienia wolności, zakaz prowadzenia pojazdów oraz wysoka grzywna. Policja apeluje do wszystkich kierowców o rozwagę i odpowiedzialność. Wsiadanie za kierownicę po alkoholu to zagrożenie dla życia i zdrowia wszystkich uczestników ruchu drogowego. Reagujmy, jeśli podejrzewamy, że kierowca jest pod wpływem alkoholu. Wystarczy zadzwonić pod numer alarmowy 112 i przekazać wiadomość, która może zapobiec tragedii na drodze.

asp.szt. Anna Pawłowska

DWIE NASTOLATKI POTRĄCONE NA PRZEJŚCIU DLA PIESZYCH

Trwają ustalenia mławskiej policji w sprawie wypadku, do którego doszło na przejściu dla pieszych w centrum Mławy. Dwie ranne mieszkanki pow. mławskiego w wieku 14 i 16 lat przewieziono do szpitala w Ciechanowie. Policja apeluje o rozsądek i ostrożność na drodze, zarówno do kierowców jak i pieszych.

Do zdarzenia doszło na ul. Warszawskiej w Mławie, w rejonie skrzyżowania z ul. 18 Stycznia.

Jak wynika ze wstępnych ustaleń policjantów, pracujących na miejscu wypadku, kierujący Citroenem 39-letni mieszkaniec Mławy, jadąc w kierunku ul. Stary Rynek, nie ustąpił pierwszeństwa przechodzącym przez przejście dziewczynkom w wieku 14 i 16 lat. Kierowca natychmiast powiadomił służby. Był trzeźwy. Ranne piesze, z obrażeniami ciała zostały przewiezione do szpitala w Ciechanowie.

Trwają szczegółowe ustalenia przebiegu i przyczyn wypadku, postępowanie prowadzi mławska komenda Policji.

Policja apeluje do wszystkich uczestników ruchu drogowego o zachowanie szczególnej ostrożności oraz stosowanie zasady ograniczonego zaufania. Przejścia dla pieszych to

miejsca szczególne, wymagające wzmożonej uwagi zarówno ze strony kierowców jak i pieszych.

Kierujący pojazdem, zbliżając się do przejścia dla pieszych jest obowiązany:

- zachować szczególną ostrożność;
- zmniejszyć prędkość tak, aby nie narazić na niebezpieczeństwo pieszo znajdującego się na tym przejściu albo na nie wchodzącego;
- ustąpić pierwszeństwa pieszo znajdującemu się na tym przejściu albo wchodzącemu na to przejście.

Nadmierna prędkość, rozproszenie uwagi czy ignorowanie przepisów znacząco zwiększają ryzyko tragicznych w skutkach zdarzeń.

Przepisy dotyczą także pieszych:

- pieszy, przechodząc przez jezdnię jest obowiązany zachować szczególną

KPP w Mławie

ostrożność oraz korzystać z przejścia dla pieszych;

- przed wejściem na przejście, należy upewnić się, że kierowca ma możliwość bezpiecznego zatrzymania pojazdu;
- pieszy nie ma prawa wchodzić nagle na jezdnię, bezpośrednio przed nadjeżdżającym pojazdem;
- pieszy nie może korzystać z telefonu lub innych urządzeń ograniczających uwagę podczas przechodzenia przez przejście.

Zasada ograniczonego zaufania oznacza, że każdy uczestnik ruchu powinien zakładać możliwość błędów innych i odpowiednio reagować, aby zapobiec zagrożeniu.

Bezpieczeństwo na drodze zależy od nas wszystkich. Wspólna odpowiedzialność, rozwaga i przestrzeganie przepisów mogą zapobiec kolejnym wypadkom.

asp.szt. Anna Pawłowska

REKLAMA

komunikat

GPP6721.3.2026.AD

5 maja 2026 r.

OGŁOSZENIE

Burmistrza Miasta Mława

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) zawiadamiam o podjęciu przez Radę Miasta Mława uchwały nr XXV/263/2026 z dnia 31 marca 2026 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Łysa Góra 2” obszaru położonego w północnej części m. Mława, na południowy wschód od ul. Łysa Góra.

Jednocześnie na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1, 3, 4, 5 oraz art. 46 ust. 1 pkt 1, art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) zawiadamiam o przystąpieniu do opracowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu powyższego planu miejscowego.

Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionego planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko na piśmie w nieprzekraczalnym terminie do dnia **12 czerwca 2026 r.**

Wnioski należy składać wyłącznie za pomocą formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego. Formularz jest dostępny w siedzibie Urzędu Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, 06-500 Mława – pokój nr 13, oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej www.bip.mlawa.pl (w zakładce Poradnik interesanta – nieruchomości i planowanie przestrzenne). Wnioski można składać w formie:

- papierowej – osobiście w Kancelarii Urzędu Miasta Mława lub listownie na adres Urzędu Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, 06-500 Mława,
- elektronicznej – za pomocą poczty elektronicznej na adres info@mlawa.pl lub elektronicznej skrzynki podawczej na platformie ePUAP Urzędu Miasta Mława.

Składający wniosek do projektu planu ogólnego:

- 1) podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby,
- 2) podaje adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada,
- 3) wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem,
- 4) może podać dodatkowe dane kontaktowe, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Wnioski złożone po upływie wyznaczonego terminu pozostawi się bez rozpoznania.

Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Burmistrz Miasta Mława.

Informacja nt. przetwarzania danych osobowych znajduje się na stronie internetowej <http://bip.mlawa.pl> w zakładce Klauzura informacyjna RODO oraz w Urzędzie Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego, pokój nr 13.

REKLAMA

komunikat

OGŁOSZENIE

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2026 r. poz. 399)

Burmistrz Miasta Mława

informuje, że w dniach od 05.05.2026 r. do 03.06.2026 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej www.mlawa.pl podano do publicznej wiadomości wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.

Wykazy obejmują n.w. nieruchomości:

- nr 2878/5, obręb 10, o pow. 0,0097 ha, położoną w Mławie, przy ul. Mikołaja Kopernika,
- nr 2878/1, obręb 10, o pow. 0,0198 ha, położoną w Mławie, przy ul. Braci Koszutkich.

CORAZ DŁUŻEJ PRZEBYWAMY NA ZWOLNIENIACH LEKARSKICH

W 2025 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zarejestrował 27,5 mln zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy. Przełożyło się to na 290,5 mln dni absencji – o 0,5 mln dni więcej niż rok wcześniej i o 8 mln dni więcej niż w 2021 r.

Zjawisko rosnącej absencji chorobowej w Polsce staje się coraz bardziej zauważalne. Chorujemy częściej i coraz dłużej. Absencja chorobowa jest zjawiskiem dynamicznym i zmiennym sezonowo.

W 2025 r. do rejestru zaświadczeń lekarskich trafiło 27,5 mln zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy. W sumie dały one 290,5 mln dni absencji chorobowej – zarówno z tytułu choroby własnej, jak i z tytułu opieki nad dziećmi czy innymi członkami rodziny – informuje Wojciech Ściwiarski, rzecznik prasowy ZUS w województwie mazowieckim.

Przeciętna długość zaświadczenia lekarskiego wyniosła 11 dni, a otrzymał je statystycznie co drugi Polak ubezpieczony w ZUS. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano pół miliona dni absencji chorobowej więcej. Częściej korzystaliśmy ze zwolnień krótkich – wystawionych zo-

stało 9,8 mln zaświadczeń z tytułu choroby własnej do 5 dni, tj. o 0,2% więcej niż rok wcześniej (w 2024 r. – 9,5 mln), w tym 1,8 mln zaświadczeń jednodniowych (w 2024 r. – 1,7 mln).

W porównaniu z 2024 r. liczba dni absencji chorobowej wrosła o 0,2% (w porównaniu z 2021 r. – o 2,8%), a liczba zaświadczeń lekarskich zwiększyła się o 0,1% (w porównaniu z 2021 r. – o 11,8%).

Na co i jak długo chorujemy

W 2025 r. absencja chorobowa wyniosła 290,5 mln dni (w tym u osób ubezpieczonych w ZUS trwała 254,5 mln dni).

Z tytułu chorób własnych lekarze wystawili 24,2 mln zaświadczeń, na łączną liczbę 277,6 mln dni. Do najczęstszych przyczyn niezdolności do pracy należą:

- choroby układu mięśniowo-szkieletowego itkanki łącznej – 42,4 mln dni absencji chorobowej (w 2024 r. – 41,8 mln dni),
- zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania – 34,1 mln dni (w 2024 r. – 30,3 mln dni),
- choroby układu oddechowego – 32,9 mln dni (w 2024 r. – 33 mln dni),

- urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych – 31,7 mln dni (w 2024 r. – 32,5 mln dni),
- ciąża, poród i połóg – 31,6 mln dni (w 2024 r. – 31,8 mln dni),
- jednostki chorobowe związane z COVID-19 – 1,2 mln dni (w 2024 r. – 1,7 mln dni).

Absencja chorobowa to zjawisko dynamiczne, zmienne sezonowo i zależne od uwarunkowań środowiskowych. Jego analiza dostarcza informacji o przyczynach chorobowych, ich zróżnicowaniu na przestrzeni lat oraz o czasie trwania niezdolności do pracy.

Absencja chorobowa coraz częściej spowodowana jest czynnikami psychicznymi lub przeciążeniem. Jako jej przyczynę wskazuje się także wypalenie zawodowe, przeważnie wynikające z nadmiernego obciążenia obowiązkami, brakiem równowagi między życiem zawodowym a przy-

watnym oraz złymi relacjami w miejscu pracy.

W 2025 r. absencja chorobowa wyniosła 290,5 mln dni, w tym absencja chorobowa ubezpieczonych w ZUS trwała 254,5 mln dni. Absencja chorobowa ubezpieczonych w ZUS tylko z tytułu choroby własnej wyniosła 242,0 mln dni.

REKLAMA

przetarg

GPP6845.81.2026.JB

Mława, 30.04.2026 r.

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu pisemnym nieograniczonym na dzierżawę nieruchomości Burmistrz Miasta Mława ogłasza I przetarg pisemny nieograniczony

na dzierżawę niezabudowanych nieruchomości stanowiących własność Miasta Mława, oznaczonych w ewidencji gruntów m. Mławy jako działki nr 11-949/2, 11-950/2, 11-951/2, 11-952/2 i 11-953/2, o łącznej powierzchni 2,5106 ha, w przypadku których Sąd Rejonowy w Mławie prowadzi księgę wieczyste PL1M/00069453/3, PL1M/00045158/1 i PL1M/00046626/0, położonych w Mławie, przy ul. Żabieniec.

Wydzierżawienie nieruchomości nastąpi na okres od 20.06.2026 r. do 31.12.2028 r. z przeznaczeniem na uprawy rolne. Projekt umowy dzierżawy stanowi załącznik do niniejszego ogłoszenia.

Nieruchomość jest położona na obszarze, odnośnie do którego brak jest miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W związku z nieruchomościami nie były wydane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Dzierżawca będzie płacił roczny czynsz za dzierżawę w wysokości ustalonej w wyniku niniejszego przetargu.

Dzierżawa nieruchomości rolnej jest zwolniona z opodatkowania podatkiem od towarów i usług VAT.

Cena wywoławcza – roczny czynsz za dzierżawę za każdy rozpoczęty rok kalendarzowy: **1080,00 zł** (słownie złotych: jeden tysiąc osiemdziesiąt 00/100).

Wadium: 1080,00 zł (słownie złotych: jeden tysiąc osiemdziesiąt 00/100).

W przetargu mogą brać udział osoby, które wniosą wadium w podanej wysokości i w terminie określonym w ogłoszeniu o przetargu oraz złożą pisemną ofertę na dzierżawę nieruchomości w miejscu i terminie określonym w ogłoszeniu o przetargu.

Wadium należy wnieść w pieniądzu, tj. wpłacić na rachunek bankowy Urzędu Miasta Mława nr 74 1090 2604 0000 0001 3379 7851 w ESTRE Banku Polska S.A., w terminie do 5.06.2026 r., podając jako tytuł: „Wadium – I przetarg na dzierżawę nieruchomości nr nr 11-949/2, 11-950/2, 11-951/2, 11-952/2 i 11-953/2 – ul. Żabieniec”. Za wpłacenie wadium uważa się wpływ wymaganej kwoty na rachunek Urzędu Miasta Mława.

Pisemne oferty na dzierżawę nieruchomości należy składać w kancelarii Urzędu Miasta Mława, 06-500 Mława, ul. Stary Rynek 19, pokój nr 3, w terminie do 5.06.2026 r. do godz. 16.00 w zamkniętych kopertach zaadresowanych: Burmistrz Miasta Mława, 06-500 Mława, ul. Stary Rynek 19 i opatrzonych napisem: „Oferta – I przetarg na dzierżawę nieruchomości nr nr 11-949/2, 11-950/2, 11-951/2, 11-952/2 i 11-953/2 – ul. Żabieniec”.

Jawna część przetargu odbędzie się w dniu 10.06.2026 r. o godz. 10.00 w Urzędzie Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, sala konferencyjna, w obecności oferentów.

Ogłoszenie o przetargu zostało wywieszane na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, oraz opublikowane na stronie internetowej Urzędu Miasta Mława w Biuletynie Informacji Publicznej www.mlawa.pl.

Szczegółowych informacji na temat przetargu udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, pok. 14, tel. 23 654 32 53 wew. 401.

24126niwn-a-6

komunikat

GPP6721.4.2026.AD

5 maja 2026 r.

OGŁOSZENIE Burmistrza Miasta Mława

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) zawiadamiam o podjęciu przez Radę Miasta Mława uchwały nr XXV/262/2026 z dnia 31 marca 2026 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Tadeusza Kościuszki” obszaru położonego w środkowej części m. Mława, w sąsiedztwie ulicy Tadeusza Kościuszki i Alei św. Wojciecha.

Jednocześnie na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1, 3, 4, 5 oraz art. 46 ust. 1 pkt 1, art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) zawiadamiam o przystąpieniu do opracowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu powyższego planu miejscowego.

Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionego planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko na piśmie w nieprzekraczalnym terminie do dnia 12 czerwca 2026 r.

Wnioski należy składać wyłącznie za pomocą formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego. Formularz jest dostępny w siedzibie Urzędu Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, 06-500 Mława – pokój nr 13, oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej www.bip.mlawa.pl (w zakładce Poradnik interesanta – nieruchomości i planowanie przestrzenne).

Wnioski można składać w formie:

- papierowej – osobiście w Kancelarii Urzędu Miasta Mława lub listownie na adres Urzędu Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, 06-500 Mława,
- elektronicznej – za pomocą poczty elektronicznej na adres info@mlawa.pl lub elektronicznej skrzynki podawczej na platformie ePUAP Urzędu Miasta Mława.

Składający wniosek do projektu planu miejscowego:

- 1) podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby,
- 2) podaje adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada,
- 3) wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem,
- 4) może podać dodatkowe dane kontaktowe, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Wnioski złożone po upływie wyznaczonego terminu pozostawi się bez rozpoznania.

Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Burmistrz Miasta Mława.

Informacja nt. przetwarzania danych osobowych znajduje się na stronie internetowej <http://bip.mlawa.pl>, w zakładce Klauzura informacyjna RODO oraz w Urzędzie Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego, pokój nr 13.

23926niwn-a-6

WSPOMNIENIA LEONTYNY MICHALSKIEJ Z KULAN

Przedstawiamy naszym Czytelnikom dziesiątą część wspomnień pani Leontyny (z d. Karasek) Michalskiej z Kulan ur. 1917 roku.

Spotkanie rodzinne w Kulanach, 6 IV 1980 r. Od lewej: nauczyciel Zdzisław Pasymowski, por. (kpt.) Tadeusz Brzeziński. Siedzą: Marianna (z d. Michalska) Pasymowska, Leontyna (K.) Michalska, syn Tadeusz M., córka Urszula (M.) Stowińska. (Zbiory autora)

Ród Zembruskich z Szydłowa i familia Pasymowskich z Grzebska oraz Kulan między XVIII - XX w. (Podsumowanie)

Wspominała p. Leontyna Michalska z Nidzicy, 10 IX 2002 r. (zbiory autora). (...) W Szydłowie rodzina Zembruskich mieszkała przy kościele. Nie wiem, z której strony dokładnie? Nie pamiętam. Teraz stoi tam nowy budynek. Po Zembruskich mieszkała tam rodzina Zaremby. Jabłonowska, teściowa Władysława Zembruskiego, brata Leokadii (Z.) Pasymowskiej, wraz z rodziną Zarembów przejęli (w okresie II RP) gospodarstwo po Zembruskich. Plenipotencje na gospodarstwo przysłał Wł. Zembruski (Karaskom, bądź Pasymowskim), a potem (zmieniając decyzję przesłał ją) teściowej Jabłonowskiej. Wygraliśmy tę sprawę w sądzie, ale niedługo była wojna i przepadło. Ale i tak nie chcieliśmy nawet za bardzo iść za ojcem (Stanisławem Karaskiem) do tego Szydłowa, bo nie znaliśmy tych okolic. Ja mogłam mieć wtedy 13 lat, czyli ok. 1930 r. (...) Adwokatem lub sędzią, który prowadził naszą sprawę był prawdopodobnie p. (Grzegorz J.) Wierzbicki. (Sprawa toczyła się w sądzie, pewnie w Mławie), jak ojciec St. Karasek wrócił z Francji. Wtedy też poszliśmy do Kuklina (ok. 1931 r.). Później w 1933 r. Ma-

Władysław Zembruski, brat Leokadii (Z.) Pasymowskiej wraz z żoną z d. Jabłonowską i dzieckiem. USA, Około I wojny światowej. (Zbiory autora)

rianna Michalska wyszła za mąż, za Adama A. Pasymowskiego. (...) Babcia Leokadia dlatego, że miała siostrę Aleksan-

drę, nazwała swoje dzieci: Aleksandra i Aleksander. Czwórka rodzeństwa Leokadii wyjechała do USA. I tak: Janek, Władek, Jó-

zefa i Aleksandra. Gdzie nie wiadomo? A Leokadia natomiast została w Polsce, w Kulanach (...).

Pasymowscy z Grzebska i Kulan w XVIII - XIX w.

Uczciwemu Ignacemu (ur. w XVIII w.) synowi niegdyś Franciszka, gospodarzowi mieszkającemu we wsi Grzebsk i żonie jego Franciszce (z d. Młyńskiej) Pasymowskim urodził się m.in. syn Wawrzyniec Pasymowski dn. 27 VII 1804 r. z rana (o godz. 2-giej) i dwa dni później został ochrzczony. Chrzestnymi dziecka byli gospodarze gruntowi ze wsi Bielawy. Wawrzyniec zmarł zaś w 1873 r. w Kulanach. Zawarł wcześniej związek małżeński w 1841 r. w Wieczfnie z Katarzyną Han (ur. 1814 w Kulanach – zm. 1866 w Kulanach). Rodzicami Katarzyny byli Augustyn Han (ur. ok. 1752) i Marianna (z d. Markowska) ur. ok. 1784 r. W III

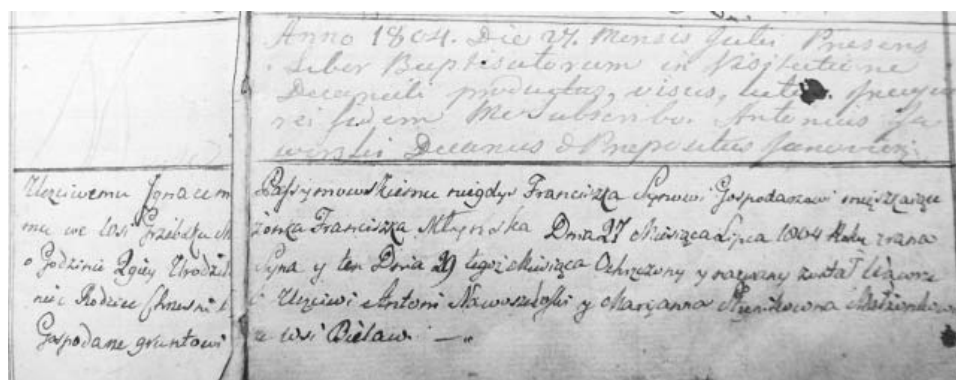

Ślub w Wieczfnie Aleksandry Pasymowskiej i Stanisława Karaska. Mława, V 1916 r. (Zbiory autora)

1813 r. zmarła w Kulanach (ur. 1843 – zm. 1891), ożenionej z Antoniną Celmmer (ur. 1849 - zm. 1925 w Kulanach) w 1866 r., Salome Mariannę urodzoną we wsi Lesiny w 1844 r., gdzie jej ojciec był wtedy leśnikiem, ożenioną z Maciejem Bielićkim w 1860 r., Ludwikę (ur. 1849 w Wieczfnie), ojciec jej był już wtedy kopaczem we wsi Wieczfnia zamieszkałym, Antoniego (ur. 1866).

Uczciwa Marianna (z d.?) mająca (lat 50) małżonka Uczciwego Augustyna Hana – młynarza, zamieszkałego w Kulanach na gospodarstwie w domu swoim pod nr 3. Czy była to pierwsza żona Augustyna, także Marianna? Jednak 30 IV 1814 r. przy urodzeniu Katarzyny Han matką była Marianna (z d. Markowska), co by wskazywało, że Augustyn prawdopodobnie musiał w bardzo krótkim czasie ożenić się po raz drugi. Wawrzyniec i jego małżonka mieli dzieci: Franciszka Stanisława

Franciszek Stanisław Pasymowski, syn Wawrzyńca
Jeden z synów Wawrzyńca, Franciszek St.

Uczciwemu Ignacemu (ur. w XVIII w.) synowi niegdyś Franciszka, gospodarzowi z Grzebska i żonie jego Franciszce (z d. Młyńskiej) Pasymowskim urodził się syn Wawrzyniec Pasymowski dn. 27 VII 1804 r. (Zbiory Arch. Diecezji Płockiej)

Pasymowski ur. w Zakrzewie - Fraczkach 12(28) I 1843 r. w parafii Wieczfnia, a zm. 1891 r. w Kulanach. Świadkiem przy zgłoszeniu jego zejścia w USC w Wieczfni był m.in. syn Jan Pasymowski. W 1866 r. Franciszek (lat 23) zawarł związek małżeński z Antoniną Celmer, młodzian zostający przy rodzicach wyrobnikach w Kulanach. Rodzicami Antoniny byli Paweł (ur.ok.1799 r.) i Juliana (z d. Gaworska) (ur.ok.1809 r.) Celmerowie, zastawnicy części szlacheckiej z Turowa. Panna młoda urodziła się w Załężu. Odbyły się trzy zapowiedzi w kościele w Wieczfni oraz nowi małżonkowie oświadczyli, iż umowy przedślubnej nie zawarli. W tym samym roku 1866 (26 V) zmarła matka Franciszka, Katarzyna (z d. Han), która pozostawiła po sobie owdowiałego męża Wawrzyńca.

Dzieci Franciszka St. Pasymowskiego i jego syna Jana

Syn Franciszek Pasymowski i jego żona mieli dzieci: Jana (ur.1867 - zm.1945), Bogumiłę (ur.1870 - zm.1871), Piotra (ur.1875 - zm.1941), Stanisława (ur.1880). Jan Pasymowski ur. się 2 XI w Kulanach, gdzie jego ojciec Franciszek był w tym czasie właścicielem części. Obrzędu chrztu dopełnił ks. proboszcz Tomasz Krępski. A w 1895 r. Jan ożenił się w Szydłowie z Leokadią Zembruską, która popelniła mezalians, wychodząc za mąż za włościanina. Poza pewnym ubożeniem szlachcianki i względami ekonomicznymi, pewną rolę mogła tu odegrać także nowa moda z okresu Młodej Polski, gdzie szlachta żeniła się z ludźmi niższego stanu. Ich dzieci to: Aleksandra (ur.1898 w Kulanach - zm.1989 w Nidzicy), ożeniona w 1916 r. ze Stanisławem Karaskiem. W 1917 r. w Kulanach ur. się im córka Leontyna Karasek, późniejsza Michalska (od II 1936 r.). Brat Leontyny, Staś umarł (ok.1918 - 1919

Leontyna Karasek i Michał Michalski. Mława, II 1936 r. (Zbiory autora)

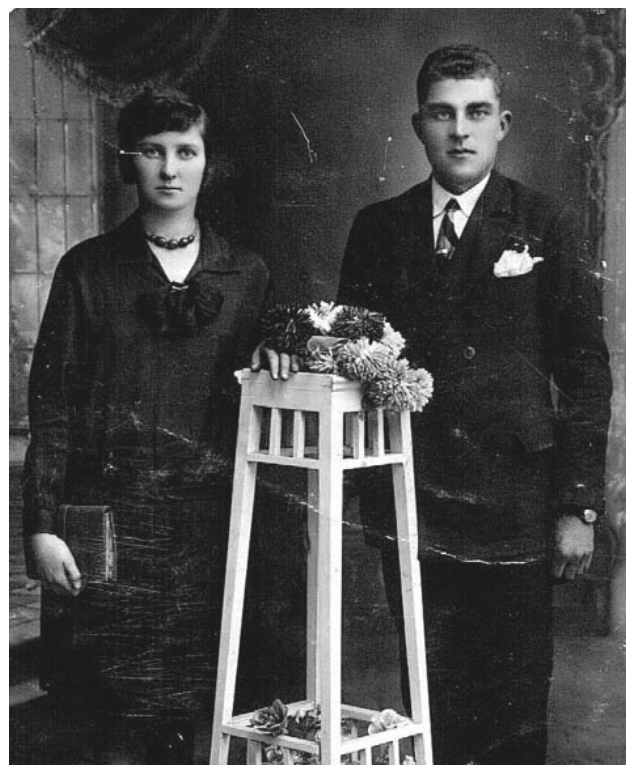

Ślub Marianny Pasymowskiej i Mariana Jackowskiego. Mława, 5 X 1919 r. (Zbiory autora)

r. lub później) po urodzeniu. Marianna (ur.1901 w Kulanach - zm.1972). Świadcami przy jej urodzinach byli Piotr Pasymowski, brat Jana oraz Adam Karasek, dziadek Leontyny. Marianna ożeniona z Marianem Jackowskim w 1919 r. A także Adam Aleksander Pasymowski (ur.1907 w Kulanach - zm.1988 w Kulanach), ożeniony z Marianną Michalską w 1933 r.

Bracia Jana Pasymowskiego, Piotr i Stanisław oraz ich dzieci

Wspominała p. Leontyna Michalska, 6 XI 2001r. Z kolei brat Jana, Piotr Pasymowski, który zawarł związek małżeński w 1899 r. z Heleną Kowalską mieli dzieci: Aleksandra, Jana (ur.1902 - zm.ok.1950), Zofię (ur.1910), Genowefę (ur.1912(18) - zm.ok.1970), Waclawa (ur.1915 - zm. 2010). Trzeci brat Stanisław

Marianna (z d. Michalska) i Adam A. Pasymowski. Mława, lata 30. XX w. (Zbiory autora)

Marianna (z d. Pasymowska) Jackowska w Gdyni, lata 30. XX w. (Zbiory autora)

Pasymowski ożeniony w 1902 r. z Bronisławą Malinowską mieli dzieci: Marię, Zofię, Franciszka, Edwarda (?). Wspominała L. Michalska: (...) Kontakty z nimi zaczęły zanikać po II wojnie światowej, tak samo z rodziną Stanisława, jak i Piotra. Pamiętam, że na pogrzebie Adama A. Pasymowskiego w II 1988r. w Wieczfni był Waclaw Pasymowski (syn Piotra) z żoną z Jabłonowa (...).

Piotr Pasymowski mieszkał na gospodarstwie w Jabłonowie -Adamy. Ożenił się w Kuklinie. Potem sprzedał w Kuklinie gospodarkę, chyba swojej żony i wyprowadzili się właśnie do tego Jabłonowa za Wieczfnią i Turowem (...). Piotr ożenił się prawdopodobnie dopiero wtedy, kiedy brat Jan spłacił go (z gospodarki rodziców). Czasami przyjeżdżał Piotr z córkami do brata Janka, do Kulan.

Znałam (Piotra) i te dwie córki oraz tych dwóch synów. (...) Janek (miał pierwszą żonę z d. Bober ?), Zofia (późniejsza Moszczyńska oraz z drugiego małżeństwa Bogucka) i Genia (późniejsza Jabłonowska). Wszyscy już nie żyją. Janek mieszkał we wsi Grzymki k/ Dzierzgowa, a Zosia i Genia w Wieczfni (...).

Ślub Marianny Pasymowskiej i M. Jackowskiego członka straży kolei w Mławie

Wspominała L.M., 2 IV 2003 r. (...) Przed ślubem siostry mamy, Marianny (z d. Pasymowskiej), późniejszej Jackowskiej, było u nas na gospodarstwie 15 morgów (miary nowopolskiej, częściowo otrzymane przez Jana Pasymowskiego w spadku po śmierci ojca Franciszka St. Pasymowskiego (1891r.), a częściowo nabyte od Heleny Markowskiej na mocy aktu zawartego przed rejentem w Mławie w dn.31 I 1893 r.). Po ślubie Marianny, jakoś po I wojnie światowej rodzice odpisali jej 7 morgów. Od niej kupili te 7 morgów pp. Modzelewscy, będący przez miedzę. A teraz chyba mają to pp. Kwiatkowie. Mąż Marianny, M. Jackowski nie był policjantem, ale strażnikiem na kolei w Mławie (...).

W ich akcie ślubu z 5 X 1919 r. dowiadujemy się m.in. o tym, że Marian Jackowski, młodzian (lat 27) był członkiem straży kolei Dyrekcji Warszawskiej oddz. V-tego. Urodził się w Peplowie, syn niegdyś Leopolda i Pauliny (z d. Bielskich), zamieszkały w Kulanach. Natomiast o Mariannie, że miała wtedy lat18 oraz, że odbyły się trzy zapowiedzi w tutejszym kościele. Dopełniony został także zwyczaj zezwolenia na ślub, ogłoszony ustnie przez ojca panny młodej. Nowi małżonkowie oświadczyli, iż dn.3 X rb. zawarli umowę przedślubną w Mławie przed Notariuszem. Obrzędu w kościele w Wieczfni dopełnił ks. H. Syski. C.d.n.

Piotr Rafalski, członek Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Mławskiej

ADHD NIE UŁATWIA ŻYCIA, ALE MOŻNA JE OKIEŁZNAĆ

Tag #ADHD ma w mediach społecznościowych kilka miliardów wyświetleń. Mimo tego znacznie rzadziej kojarzy się je z kobietami. „Myślę szybciej, czuję mocniej. ADHD. Przewodnik dla kobiet” autorstwa dr Janiny Maschke pokazuje, że to błędne założenie i stworzyła kompendium wiedzy, które śmiało można nazwać kompendium ratunkowym.

Książka to oparty na najnowszych badaniach i praktyce klinicznej przewodnik, który wypełnia ogromną lukę w rozmowie o ADHD u kobiet. Przez lata zaburzenie to opisywano głównie przez pryzmat chłopięcych doświadczeń, co sprawiło, że tysiące dziewcząt i kobiet dorastało bez właściwej diagnozy, próbując dopasować się do świata, który nie rozumiał ich sposobu myślenia, działania i odczuwania. Autorka – psycholożka, coachka ADHD i ekspertka w dziedzinie funkcji wykonawczych – w przystępny, empatyczny sposób pokazuje, jak wygląda ADHD u kobiet, dlaczego bywa tak trudne do rozpoznania i jak ogromną ulgę może przynieść zrozumienie własnych mechanizmów.

Na początek przytoczę jedną z historii z książki: „Jedna z moich klientek, u której oficjalnie stwierdzono ADHD, choć dostrzegala u siebie wiele objawów, zaczęła wątpić w trafność postawionej diagnozy. Jak wyjaśniła: „W pracy osiągam wyróżniające wyniki. Doskonale się organizuję i korzystam z terminarza. Nigdy nie spóźniam się na spotkania i zawsze jestem do nich nienagannie przygotowana”. Kiedy jednak zaczęłyśmy zgłębiać jej życie domowe, okazało się, że w tej sferze ma znacznie więcej trudności. Mimo uwielbienia dla organizacji, wprowadzanie jej w domu przychodziło Lizzy z wielkim trudem. Znajdowanie rzeczy osobistych i utrzymywanie struktury i rutyny w przestrzeni osobistej stanowiły dla niej poważne wyzwanie. Nigdy nie skojarzyła tego ze swoim

fot. mat. prasowe

dr Janina Maschke

ADHD – ponieważ udało jej się zorganizować w pracy, była przekonana, że musi się udać również w domu. Uświadomienie sobie, że ADHD może przejawiać się odmiennie u różnych osób, powodując problemy w pewnych obszarach życia, a winnych – nie, pomogło Lizzy pogodzić się z diagnozą.

Autorka pokazuje, że moment, w którym pojawia się diagnoza, znacznie ułatwia życie. To na przykład upraszczanie wyzwań, czyli dzielenie zadań na mniejsze, łatwiejsze odcinki czy przypomnienia.

Jak zaplanować życie przyjazne sobie

z ADHD? Tutaj pomocne okazują się sposoby, takie jak uporządkowanie otoczenia czy planowanie i organizacja. To na przykład praktykowanie techniki uważności, by lepiej radzić sobie ze stresem i zapobiec wypaleniu. Objawy ADHD mogą zmieniać się przez całe życie, kobietom nie ułatwiają sprawy też wahania hormonów. Jak zauważa dr Janina Maschke, kobiecie organizm przechodzi co miesiąc gwałtowne zmiany hormonalne, które bezpośrednio wpływają na nasze samopoczucie i funkcjonowanie. Podkreśla, co jest bardzo ważne, że tylko zrozumienie oddziaływania cyklu miesięczkowego, ciąży, perimenopauzy oraz

menopauzy na objawy ADHD pozwala dobrać odpowiednio spersonalizowane strategie i skuteczniej zarządzać objawami.

Można powiedzieć, że w końcu trafiła nam się publikacja, która nie zasypuje nas lawiną badań, które pokazują, jak bardzo różni się mózg ADHD-owca od innych, pozostawiając w konsternacji i jeszcze większym lęku. Tutaj autorka owszem, przytacza badania, ale jednocześnie podaje rozwiązania. Podane w formie, które uspokajają rozedrganą osobowość ADHD-owca. Są więc sposoby na łagodzenie stresu i poprawianie nastroju czy metody, które pozwalają zaangażować pięć zmysłów w uporządkowany sposób,

pomagając zakotwiczyć się w chwili obecnej. To na przykład rozwiązanie: „5 rzeczy, które możesz zobaczyć. Rozejrzyj się i wyszukaj w swoim otoczeniu 5 przedmiotów. Skoncentruj się na ich kolorach i kształtach”. Takich metod, które pozwalają choć na chwilę zatrzymać uważność i oswoić się z lękiem, jest więcej.

Jest też dobra wiadomość. Mózg da się wytrenować. Autorka pisze, że dzięki ćwiczeniom możemy poprawić poziom umiejętności związanych z funkcjami wykonawczymi, które sprawiają nam trudności, np. pamięci roboczej, zarządzania czasem, planowania, organizacji itd. Podaje strategie na radzenie sobie z m. in. planowaniem i organizacją, to na przykład korzystanie z planerów czy dzielenie zadań na mniejsze odcinki. Znajdą się też techniki na brak motywacji, dysregulację emocjonalną, stres czy paraliż decyzyjny. Znajdą się też metody na zarządzanie czasem, problemy z pamięcią roboczą czy obniżony nastrój. Z kolei lepsze zrozumienie sposobu funkcjonowania twojego mózgu, trudności, z którymi mierzy się kobieta z ADHD, może ułatwić wypracowanie strategii, które naprawdę ułatwiają życie.

ADHD-owcy potrzebują stymulacji, ekscytacji i „czegoś odpowiednio trudnego”. Akceptacja w zestawieniu z dopasowaniem hobby do dynamicznej osoby może działać cuda.

Czym jest zatem „Myślę szybciej, czuję mocniej.

ADHD. Przewodnik dla kobiet”? To swoiste koło ratunkowe, które warto mieć w zanadrzu. Kiedy nie znajdujemy strategii, która pomoże nam opanovać chaos, tutaj być może znajdziemy coś, co pozwoli wierzyć, że ADHD jest po prostu wyjątkowym aspektem tożsamości. Tak, jak o sobie pisze autorka.

Katarzyna Janków-Mazurkiewicz

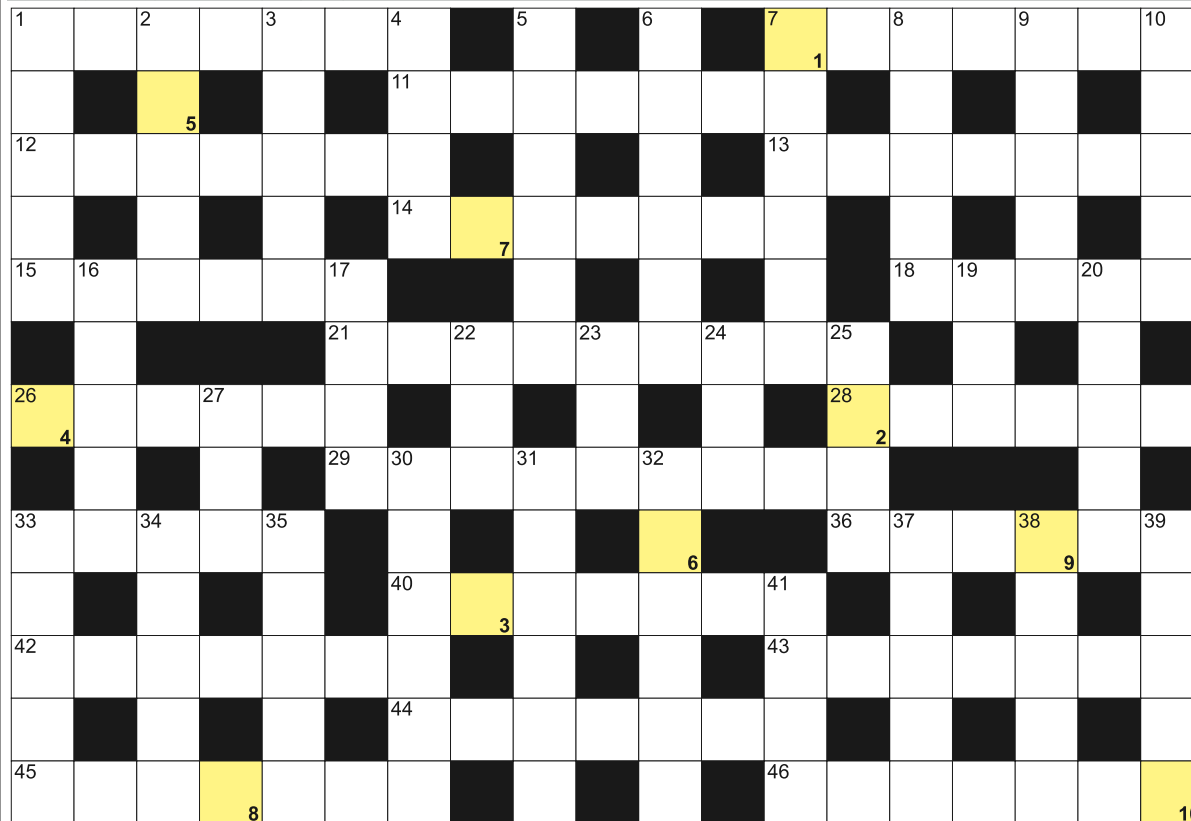
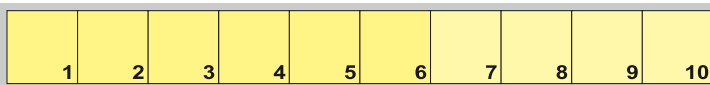
Dr Janina Maschke - doktorka psychologii oraz coachką ADHD i funkcji wykonawczych. Kształciła się w wielu krajach, m.in. USA, Kanadzie, Niemczech, Wielkiej Brytanii, Chinach i Australii, co pozwoliło jej wzbogacić prowadzoną praktykę o międzynarodową perspektywę i stać się ekspertką w dziedzinie ADHD. Od momentu otrzymania diagnozy ADHD dzieli się osobistymi doświadczeniami i nieustannie poszerza swoje kompetencje. W przestrzeni internetowej popularyzuje wiedzę z zakresu psychologii, pomagając innym odnaleźć drogę do większego zrozumienia siebie i swoich potrzeb. „Myślę szybciej, czuję mocniej. ADHD. Przewodnik dla kobiet” autorstwa dr Janiny Maschke ukazał się nakładem Wydawnictwa Zwierciadło.

„Myślę szybciej, czuję mocniej. ADHD. Przewodnik dla kobiet” autorstwa dr Janiny Maschke

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

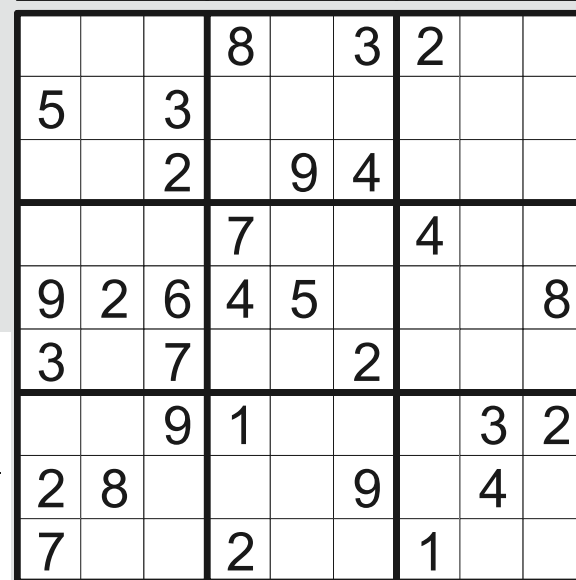
Litery z pól ponumerowanych od 1 do 10 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

POZIOMO: 1) karciana układanka; 7) maszynka do włosów; 11) najdłuższa rzeka Japonii; 12) członek zakonu Ignacego Loyoli; 13) cykoria, ale nie podróżnik; 14) zespół pięciu muzyków; 15) staw z rzepką; 18) zespół Marka Grechuty; 21) grecki półwysep z Koryntem; 26) kraj ze stolicą w Belmopan; 28) język starożytnych Rzymian; 29) sztuka budowania skrzypiec; 33) Chotomska lub Wiłkomirska; 36) sprawuje go poseł i senator; 40) "Błaszany ..." w powieści Güntera Grassa; 42) dwa szeregi drzew tworzące aleję; 43) miasto z grobowcem Dantego; 44) Opęchowska, Miss Polonia 1998; 45) Polacy za granicą; 46) styczeń dla Anglika.

PIONOWO: 1) łapie muchy w sieć; 2) mocne włókno z agawy; 3) jon o ładunku ujemnym; 4) i delfin, i człowiek; 5) sztuka walki używająca siły atakującego; 6) Fidel, były dyktator kubański; 7) autor "Cierpień młodego Wertera"; 8) Grychtolówna, polska pianistka; 9) pokaz mody; 10) inaczej manila, włókno; 16) spektakl z ariami; 17) niemiecki samochód; 19) świętojańska najkrótsza w roku; 20) w niej kąpiel; 22) podróż w chmurach; 23) 21 litera alfabetu greckiego; 24) dotknięcie serwowaną piłką siatki; 25) metalowe odpadki; 27) pierwiastek In; 30) włoski region ze stolicą w Perugii; 31) mleko i jajka; 32) francuskie miasto festiwalu filmowego; 33) urodzaj grzybów; 34) jego stolicą Katmandu; 35) Woody, aktor i reżyser; 37) określony obszar wodny; 38) rodaczka Christiana Andersena; 39) wytyczone drogi dla sportowców; 41) państwo.

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9x9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3x3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9.

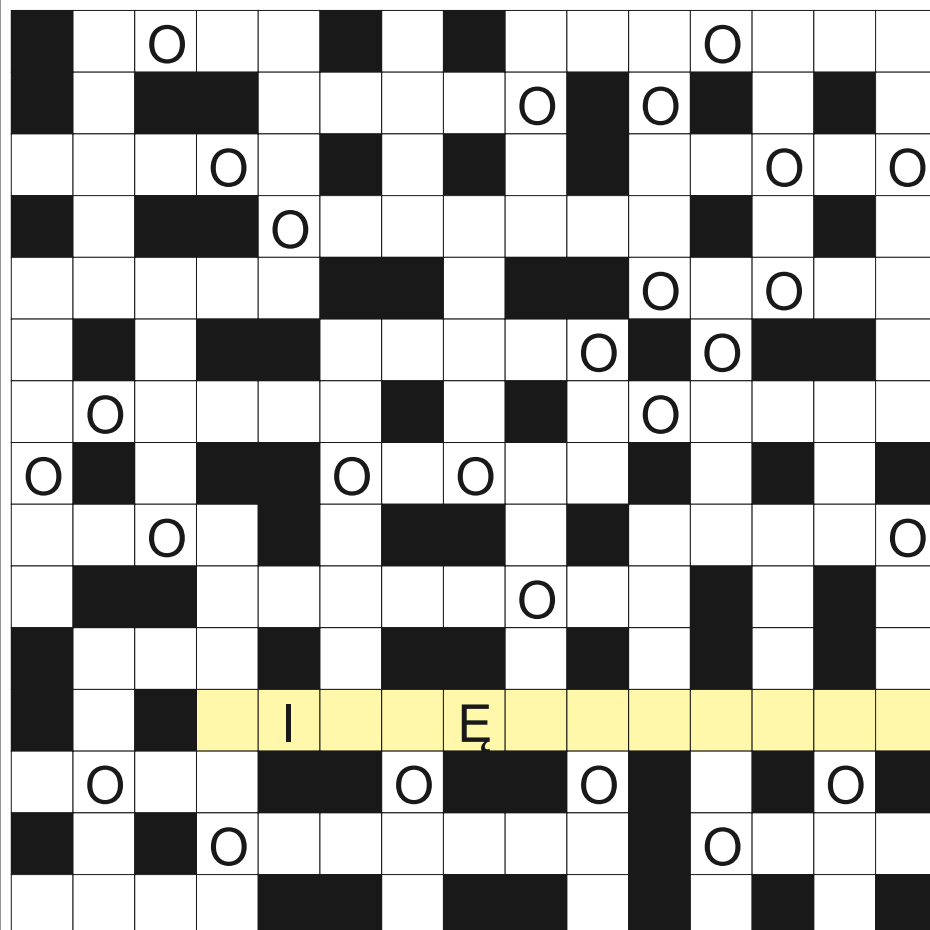
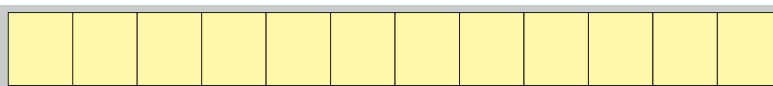

WYKREŚLANKA: ukryliśmy 20 nazw miast ze skoczniami narciarskimi. Wykreślisz je wszystkie od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: Wisła, Falun, Oberhof, Ufa, Muju, Murau, Stams, Pale, Planica, Hede, Steg, Kuopio, Furano, Sapporo, Nuuk, Vejle, Elva, Ruka, Stryn, Lahti:

BAŚKA z HASŁEM

Hasło z kolorowych pól z literami "I" oraz "E" utworzy rozwiązanie:

Na diagramie po lewej ujawniliśmy samogłoskę "O" i 2 litery rozwiązania. Miejsce wpisu hasła do odgadnięcia.

przystań dla statków; zostawia je listonosz w skrzynce; metal na obrączki; mały i duży na niebie; Almodóvar, hiszpański reżyser; western lub komedia w telewizji; Bh dla chemika; mieszkańcy Italii; poślubna lub służbowa; lisia jama w ziemi; stolica Japonii; konkurent Poczty Polskiej; wyżej niż kapitan; witamina H; elops złotawy inaczej; płynie przez Opole; siła rozpędu; hodowana dla wełny; agrest chiński inaczej; kaczan kuku rydzy; kupidyn, rzymski bóg miłości; talia kart do wróżenia; krótka, dowcipna historyjka; biblijna pieśń religijna; na brzozie biała; skandynawski grosz; rosyjski koncert gazowy; zawodowo ścigają się konno; japońskie składanki z papieru; trująca miejska mgła; do smarowania chleba; afrykański kraj z Bamako; narzędzie rzeźbiarza; wóz bojowy na gąsienicach; rowy z wałem na polu walki; krasnodrzew pospolity krócej; kierownica statku; antonim góry; jabłka i gruszki; zamkowa piwnica; nie chudo; stolica Japonii przed Tokio; zwijane ciasto; traszka syberyjska inaczej.

TERYTORIAŁSI DOSKONAŁĄ DZIAŁANIA W TERENIE ZURBANIZOWANYM

Działanie w ograniczonej przestrzeni, szybkie podejmowanie decyzji i ścisła współpraca w zespole - to tylko część wyzwań, z którymi mierzyli się żołnierze 5 Mazowieckiej Brygady Obrony Terytorialnej podczas ostatniego szkolenia rotacyjnego.

Wubiegły weekend żołnierze 54 batalionu lekkiej piechoty realizowali szkolenie rotacyjne.

Zajęcia odbywały się na terenie opuszczonego budynku dawnej szkoły i były ukierunkowane na doskonalenie działania w terenie zurbanizowanym. Żołnierze ćwiczyli dynamiczne podejście do obiektów, bezpieczne wejścia do pomieszczeń oraz sprawne poruszanie się wewnątrz budynków w różnych warunkach.

Szkolenie obejmowało także przygotowanie do prowadzenia działań obronnych - od właściwego zabezpieczenia obiektu po jego wykorzystanie w dalszych działaniach.

Podczas zajęć wykorzystywano sprzęt inżynierski oraz bezzałogowe statki powietrzne. Kluczową rolę odegrała współpraca z operatorami dronów - bieżący obraz sytuacji pozwalał dowódcy na właściwą ocenę warunków i podejmowanie decyzji adekwatnych do dynamicznie zmieniającego się środowiska działania.

Szkolenie realizowano zarówno w dzień, jak i w nocy, z wykorzystaniem noktowizji MU-3ADM. Umiejętność działania

w warunkach ograniczonej widoczności, z użyciem nowoczesnych systemów optoelektronicznych, stanowi jeden z kluczowych elementów przygotowania żołnierzy lekkiej piechoty do funkcjonowania w środowisku miejskim.

- Szkolenia w terenie zurbanizowanym wymagają od nas dużej precyzji i dobrej współpracy

w zespole. Kluczowe jest nie tylko samo wejście do budynku, ale też właściwe rozpoznanie sytuacji i przygotowanie go do działań obronnych. Współpraca z operatorami dronów znacząco zwiększa nasze możliwości i bezpieczeństwo działania - podsumował plut. Michał, żołnierz 54 batalionu lekkiej piechoty.

Zespół prasowy 5 MBOT

PREZENT, KTÓRY MOŻE KOSZTOWAĆ ZDROWIE... ALBO ZNACZNIE WIĘCEJ

Oto kilka faktów, które trzeba znać:

- hulajnogą elektryczną po drodze publicznej może się poruszać osoba małoletnia dopiero po ukończeniu 13 lat i posiadająca kartę rowerową (przy sobie);
- jeśli kierujesz hulajnogą kask to nie wybór - to rozsądek (a już od 3 czerwca br. obowiązek),
- jazda z pasażerem na hulajnodze, telefon w ręku

Zbliża się czas komunii - radości, rodzinnych spotkań i wyjątkowych prezentów. Coraz częściej są nimi hulajnogi elektryczne czy quady. Warto jednak pamiętać, że to nie zabawki, a korzystanie z nich wymaga odpowiednich uprawnień, odpowiedzialności, rozwagi i znajomości przepisów ruchu drogowego.

W miniony weekend, na jednej z dróg powiatu mławskiego, patrol ruchu drogowego zatrzymał 13-latkę kierującą czterokołowcem. Chłopiec nie miał uprawnień, pojazd nie był ubezpieczony. Konsekwencje okazały się surowe. Ojciec dziecka, za udostępnienie pojazdu osobie nie mającej wymaganych uprawnień, został ukarany mandatem w wysokości 1000 zł. Sprawa przekazana zostanie do Sądu Rejonowego w Mławie, Wydział Rodzinny i Nieletnich.

To jednak najmniejszy problem, bo w takich sytuacjach stawką jest zdrowie, a nawet życie dziecka.

podczas kierowania - to nie tylko wykroczenia drogowe ale przede wszystkim prosta droga do tragedii.

- do kierowania czterokołowcem (quadem), wymagane są odpowiednie uprawnienia, tj. co najmniej kat. AM/B1/B;
- kierujący czterokołowcem jest obowiązany korzystać w czasie jazdy z kasku ochronnego;
- każdy pojazd - czterokołowiec, musi być zarejestrowany, sprawny i ubezpieczony.

UWAGA! Dziecko nie ma doświadczenia a pojazd nie wybacza błędów. Rodzicu - to Ty odpowiadasz za decyzję o zakupie, za przygotowanie dziecka, za skutki.

Niech prezent dla dziecka będzie powodem do radości - nie policyjnej interwencji czy dramatu na drodze.

WIADUKT CORAZ BLIŻEJ. UMOWA NA DOKUMENTACJĘ PODPISANA

W środę 29 kwietnia 2026 r. nastąpiło podpisanie umowy na opracowanie dokumentacji technicznej na rozbudowę ul. Stefana Batorego, ul. Granicznej poprzez budowę wiaduktu pieszo-jezdnego w rejonie ul. Kościuszki i magistrali kolejowej E65 w Mławie wraz z niezbędną rozbudową drogi. Zamówienie obejmuje także dokumentację na budowę drogi łączącej Aleję Świętego Wojciecha z ul. Kościuszki (wjazd na wiadukt z alei) dostosowaną dla samochodów ciężarowych. Miasto Mława podpisało umowę z wyłonioną w drodze postępowania o udzielenie zamó-

wienia publicznego firmą Optem Sp. z o.o. z Gdańska, która zobowiązała się zrealizować zadanie za 305 040,00 zł (w postępowaniu wzięło udział pięć oferentów). Wykonawca jest zobowiązany zrealizować cały przedmiot zamówienia w terminie do 8 miesięcy od dnia zawarcia umowy. To istotny krok na drodze do realizacji ważnej inwestycji, jaką jest budowa wiaduktu w rejonie ul. Kościuszki i magistrali kolejowej E65. Wiadukt ma usprawnić komunikację między obszarami Mławy położonymi po obu stronach linii kolejowej.

KN / WP

BARDZO NIEUDANY EKSPERYMENT

Pod koniec kwietnia minęła kolejna, tym razem okrągła rocznica wybuchu jednego z reaktorów atomowych w Czarnobylu. Czterdzieści lat temu w wyniku eksplozji pary wodnej i pożarów do środowiska przedostało się przynajmniej 5 procent radioaktywnego materiału z rdzenia reaktora, rozprzestrzeniając się po całej Europie. Czego nauczył nas Czarnobyl?

Co tam się stało?

Dzisiaj już wiemy, że do katastrofy w Czarnobylu, położonym w pobliżu miasta Prypeć (dziś na Ukrainie, w tamtym czasie była to Ukraińska Socjalistyczna Republika Radziecka), doszło na skutek poważnych wad konstrukcyjnych reaktora i systemu wyłączania przez niedostatecznie przeszkolony personel. W sobotę, 26 kwietnia 1986 roku, reaktor RBMK (reaktor bolszoj moszczności kanalnyj, ros. реактор большой мощности канальный, pol. reaktor kanałowy dużej mocy, czyli lekkowodny, wrzący reaktor jądrowy z moderatorem grafitowym) bloku 4 elektrowni jądrowej w Czarnobylu wymknął się spod kontroli podczas planowanego testu niskiej mocy, co doprowadziło do eksplozji i pożaru, które zniszczyły budynek reaktora i uwolniły do atmosfery duże ilości promieniowania.

Do katastrofy doszło podczas testu symulującego chłodzenie reaktora. Operatorzy przeprowadzili test pomimo nieprzewidzianego wcześniej spadku mocy reaktora. Z powodu konstrukcyjnego problemu podczas próby wyłączenia reaktora doszło do gwałtownego wzrostu mocy. Elementy reaktora pękły i utraciły chłodziwo, a w wyniku eksplozji pary i stopienia rdzenia zniszczeniu uległ budynek reaktora. Następnie wybuchł pożar w rdzeniu reaktora, który rozprzestrzenił radioaktywne zanieczyszczenia po Europie.

Projekt reaktora RBMK nie uwzględniał konstrukcji obudowy ciśnieniowej, która ograniczałaby wycieki w przypadku poważnego uszkodzenia rdzenia. Po zniszczeniu reaktora bloku 4 elektrowni w Czarnobylu brak solidnej, ostatecznej, nieprzepuszczalnej bariery fizycznej umożliwił bezpośrednie uwolnienie radio-

Budynek reaktora nr 4 w Czarnobylu w 2006 r., w tym później zbudowany sarkofag i elementy obwodu o zastrzonym rygorze. Reaktor nr 4

aktywnych materiałów do środowiska. Sytuację pogorszył jeszcze zapłon moderatora grafitowego na skutek przedostania się powietrza do uszkodzonego rdzenia reaktora, co spowodowało spalanie w wysokiej temperaturze i długotrwałą emisję radioaktywnych substancji, trwającą kilka dni.

Po 36 godzinach od wypadku utworzono 10-kilometrową strefę wykluczenia, początkowo ewakuując około 49 tysięcy osób. Później rozszerzono ją do 30 kilometrów, co doprowadziło do ewakuacji kolejnych około 68 tysięcy osób.

Swoje dołożył też brak kultury bezpieczeństwa w odpowiedzialnych organizacjach, co uniemożliwiło usunięcie tych konstrukcyjnych wad, mimo że były one znane już przed awarią.

Pierwszy wybuch

26 kwietnia 1986 roku to była sobota. Dokładnie 4 sekundy po godzinie 1.23 rozpoczął się wspomniany eksperyment, jak się potem okazało, kompletnie niedoświadczony w szczegółach. Załoga nie zdawała sobie

sprawy z niestabilności reaktora i wyłączyła przepływ pary do turbin. Szybko przekroczona została moc reaktora. Wzrastający strumień neutronów wypalił wydzielony wcześniej i pochłaniający neutrony ksenon. Wzrost mocy i temperatury reaktora nastąpił lawinowo.

Mechanizm wprowadzający pręty kontrolne do rdzenia nie zadziałał. Powolne tempo wsuwania prętów (0,4 metra na sekundę, około 18-20 sekund na przebiecie całej długości) było kolejną z przyczyn. Jeszcze gorsze skutki wywołała wadliwa konstrukcja prętów, których końcówki wykonane były z grafitu. Pod-

czas wsuwania wypychały chłodziwo, a same przyspieszały reakcję rozszczepienia. Późniejsze badania symulacyjne wykazały, że w tej sytuacji należało poprzestać na samym wznowieniu przepływu wody, a dopiero po ochłodzeniu reaktora wyłączyć go.

Przegrzanie rdzenia sprawiło, że kanały paliwowe popękały, blokując pręty kontrolne. W ciągu 3 sekund moc reaktora wzrosła do 530 megawatów. Po 43 sekundach od rozpoczęcia testu moc cieplna niemal 10-krotnie przekroczyła normalny poziom. Gwałtowny wzrost ciśnienia zniszczył kanały paliwowe

irozerwał rury z wodą chłodzącą. Paliwo zaczęło się topić i wpadać do zalegającej na dnie wody. Po kolejnych 37 sekundach wzrost ciśnienia znajdującej się w reaktorze pary wodnej doprowadził do pierwszej eksplozji wewnątrz reaktora.

Drugi wybuch

Następnie doszło do drugiej, większej eksplozji wodoru i tlenu, która wysadziła ważącą 1200 ton pokrywę ochronną reaktora i zniszczyła budynek czwartego bloku, co spowodowało wniknięcie powietrza do wnętrza reaktora. W wyniku tego zapaliło się kilka ton grafitowych bloków izolujących reaktor, które płonąc przez 9 dni, uwolniły do atmosfery najwięcej promieniotwórczych izotopów. Większość z 211 prętów kontrolujących pracę rdzenia reaktora stopiła się.

Do atmosfery dostał się radioaktywny pył. Zarówno cząstki wyrzucone do atmosfery wskutek wybuchu, jak i te emitowane nadal w wyniku trwającego pożaru węgla utworzyły pióropusz radioaktywnych drobin o wysokości 1030 metrów, który następnie przemieścił się w stronę miasta Prypeć. Wiatr utrzymywał jednak tę chmurę z dala od miasta.

Ofiary

Katastrofa pochłonęła dziesiątki ofiar. Odnotowano też tysiące powikłań zdrowotnych. W wyniku eksplozji zginęło dwóch inżynierów, pracowników elektrowni w Czarnobylu, a dwóch kolejnych doznało poważnych oparzeń. Rozpoczęto akcję ratunkową mającą na celu ugaszenie pożarów i stabilizację reaktora. Spośród 237 hospitalizowanych pracowników 134 wykazywało objawy ostrego zespołu popromiennego (ARS) — 28 z nich zmarło w ciągu 3 miesięcy. W ciągu następnej dekady 14 kolej-

nych pracowników (w tym 9 z ARS) zmarło z różnych przyczyn. Warto zauważyć, że Czarnobyl to jedyny przypadek historii komercyjnej energetyki jądrowej, w którym doszło do zgonów związanych z promieniowaniem. Do 2005 roku odnotowano 6 tysięcy przypadków raka tarczycy u dzieci zdotkniętej skutkami awarii w Czarnobylu populacji (w tym 15 śmiertelnych), przy czym znaczną ich część przypisuje się katastrofie.

Sarkofag

Krótko po zdarzeniu mieszkańcy opuścili Prypeć na zawsze (choć według pierwszych komunikatów miało to być tylko kilka dni) — zastąpiła ją specjalnie wybudowane miasto Sławutycz. Sarkofag elektrowni jądrowej w Czarnobylu — masywna stalowo-betonowa konstrukcja osłaniająca budynek reaktora jądrowego nr 4 — został ukończony w grudniu 1986 roku. I podobno ograniczył rozprzestrzenianie się radioaktywnego skażenia, zapewniając radiologiczną ochronę załogom nieuszkodzonych reaktorów. Zawierał około 200 ton radioaktywnego, przypominającego lawę korium, 30 ton silnie skażonego pyłu i 16 ton uranu i plutonu.

Konstrukcyjnie sarkofag był w dużej mierze podtrzymywany przez uszkodzony budynek reaktora. Do 1996 roku konstrukcja uległa zniszczeniu do tego stopnia, że konieczne było przeprowadzenie licznych działań stabilizacyjnych. Szacowano, że poziom wewnętrznego promieniowania na niektórych obszarach sięgał nawet 10 tysięcy rentgenów na godzinę (normalne promieniowanie tła w miastach wynosi zazwyczaj około 20-50 mikrorentgenów na godzinę, a śmiertelna dawka to 500 rentgenów w ciągu 5 godzin).

Klatka wideo pokazująca blok moderatora grafitowego wyrzucony z rdzenia

W latach 2016-2018 wokół starego sarkofagu zbudowano nową, bezpieczną izolację, by umożliwić usunięcie szczątków reaktora. Teren reaktora znajduje się na dużym obszarze zamkniętym, znanym jako strefa wykluczenia wokół Czarnobyla. Zakończenie prac oczyszczających zaplanowano na 2065 rok.

Lekcja z Czarnobyla

Abstrahując od werdyktu historii o roli w stopieniu radzieckiej żelaznej kurtyny, katastrofa w Czarnobylu przyniosła pewne bardzo namacalne korzyści praktyczne. Najważniejsze z nich dotyczą bezpieczeństwa reaktorów, zwłaszcza w Europie Wschodniej. Chociaż nikt na Zachodzie nie miał złudzeń co do bezpieczeństwa wczesnych radzieckich projektów reaktorów, pewne wnioski z tej sytuacji można było również wysnuć w odniesieniu do zachodnich elektrowni.

Z pewnością bezpieczeństwo wszystkich reaktorów zaprojektowanych w ZSRR znacznie się poprawiło. Wynika to w dużej mierze z rozwoju kultury bezpieczeństwa, wspieranej przez zwiększoną współpracę między Wschodem a Zachodem oraz znaczne inwestycje w modernizację reaktorów. Wprowadzono modyfikacje w celu wyeliminowania niedociągnięć we wszystkich nadal działających reaktorach RBMK, które zostały zmodyfikowane poprzez zmiany w prętach regulacyjnych, dodanie absorberów neutronów i w konsekwencji zwiększenie wzbogacenia paliwa z 1,8 do 2,4 procent U-235, co znacznie zwiększyło ich stabilność przy niskiej mocy. Automatyczne mechanizmy wyłączania działają teraz szybciej, a inne mechanizmy bezpieczeństwa zostały ulepszone. Zainstalowano również automatyczny sprzęt kontrolny. Według raportu niemieckiej agencji bezpieczeństwa jądrowego powtórzenie się katastrofy w Czarnobylu z 1986 roku jest obecnie praktycznie niemożliwe.

Po tym incydencie zainicjowano wiele innych programów międzynarodowych. Na uwagę zasługują

Nowy bezpieczny schron w Czarnobylu w 2017 roku

projekty Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (MAEA) dotyczące przeglądu bezpieczeństwa każdego konkretnego typu radzieckiego reaktora, które łączą operatorów i zachodnich inżynierów, by skupić się na poprawie bezpieczeństwa. Inicjatywy te są wspierane umowami o finansowaniu. Kolejnym rezultatem jest konwencja bezpieczeństwa jądrowego, przyjęta w Wiedniu w czerwcu 1994 roku.

No a dziś?

24 lutego 2022 roku rosyjskie wojska przejęły kontrolę nad wszystkimi obiektami elektrowni jądrowej w Czarnobylu. Przekroczono dopuszczalne poziomy dawek promieniowania gamma w strefie wykluczenia wokół Czarnobyla. Państwowy Inspektorat Dozoru Jądrowego Ukrainy (SNRIU) stwierdził, że wzrost poziomu promieniowania był prawdopodobnie spowodowany „naruszeniem wierzchniej warstwy gleby przez przemieszczanie się dużej liczby ciężkiego sprzętu wojskowego przez strefę wykluczenia oraz wzrostem zanieczyszczenia powietrza”, dodając przy tym, że „stan obiektów jądrowych w Czarnobylu i innych obiektów pozostaje niezmienny”. Odczyty promieniowania z tego miejsca zostały ocenione przez Międzynarodową Agencję Energii Atomowej jako niskie i zbliżone do poziomu naturalnej promieniotwórczości.

Długa i kręta droga do informacji

Problem z Czarnobylem polegał też i na tym, że władze Związku Radzieckiego

Porzucone zabawki w strefie ewakuacyjnej

w pierwszych dniach robili, co tylko było w ich mocy, by świat o katastrofie nigdy się nie dowiedział. Jak skomentowali to dziennikarze Dusko Doder i Louise Branson, chodziło o „blokowanie informacji w nadziei, że skutki katastrofy jakoś same znikną albo że nikt ich nie zauważy”.

28 kwietnia, 2 dni po katastrofie, o godzinie 5.33 stacja monitoringu radiacyjnego służby pomiaru skażeń promieniotwórczych w mazurskich Mikołajkach zarejestrowały aktywność promieniotwórczych izotopów w powietrzu ponad

pół miliona razy większą niż normalnie. O godzinie 9 informację przekazano do Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej (CLOR) w Warszawie, które o godzinie 10 ogłosiło alarm. Początkowo polscy naukowcy przypuszczali, że gdzieś nastąpiła eksplozja atomowa. Jednak analiza promieniotwórczych zanieczyszczeń jednoznacznie wskazywała, że ich źródłem może być tylko pożar reaktora atomowego. Dopiero o godzinie 18 specjaliści dowiedzieli się z radia BBC, że chodzi o Czarnobyl. I to tylko jeden z dowodów na

Opuszczona Prypieć, w oddali widać elektrownię w Czarnobylu

silną blokadę informacji wprowadzoną przez sowieckie władze.

W nocy z 28 na 29 kwietnia (z poniedziałku na wtorek) CLOR przedstawiło władzom propozycje ochrony ludności — chodziło o to, by podać ludziom dużą dawkę jodu, która zablokowałaby wchłanianie radioaktywnego izotopu jodu 131, kumulującego się w tarczycy i mogącego doprowadzić do rozwoju nowotworu tego narządu. Ale takich tabletek nie było lub nie było ich niewystarczającej ilości, polskie władze podjęły więc decyzję o podaniu tzw. płynu Lugola: wodnego roztworu jodku potasu i pierwiastkowego jodu.

W poniedziałek, 28 kwietnia, „Trybuna Ludu” poinformowała w małej notatce o „odnotowaniu przez nowozelandzkiego naukowca nowej próby atomowej przeprowadzonej przez Francję na poligonie na atolu Mururoa”. W środę, 30 kwietnia, gazeta poinformowała o wystąpieniu „pewnego wycieku substancji radioaktywnych”.

Owszem, był to jeden z tych przypadków w PRL, kiedy polskie władze mimo początkowych oficjalnych zaprzeczeń strony radzieckiej podjęły działania wbrew jej zaleceniom, ale w interesie własnych obywateli. Ewenementem było opublikowanie przez gazety komunikatu rządowej komisji wraz z tabelą skażeń. Jednak po początkowo dobrej współpracy CLOR i władz badania skażenia prowadzone przez CLOR napotkały na trudności, a pod koniec maja CLOR otrzymało nakaz zakończe-

nia monitorowania ilości jodu 131 wtarczycy u dzieci.

Wkrótce władze PRL wprowadziły politykę dezinformacji, sugerującą niewielką skalę skażenia. Nie zamknięto szkół, nie zalecono niewypuszczania dzieci z domów, zamykania okien, dokładnego mycia owoców i warzyw czy niezbyt długiego przebywania na powietrzu. Odstąpiono też od polewania ulic wodą. Władze zachęcały na przykład do pierwszomajowych pochodów.

Czarnobyl obok awarii w Fukushima w 2011 roku jest jedną z 2 katastrof jądrowych o najwyższej sile rażenia w międzynarodowej skali wydarzeń jądrowych. Do akcji ratowniczej zaangażowano ponad 500 tysięcy osób, a jej koszt szacowany jest na 18 miliardów rubli (około 84,5 miliarda dolarów w 2025 roku). Pozostaje też najgorszą i najdroższą katastrofą jądrową w historii.

Warto było...?

Magdalena Maria Bukowiecka

Korzystałam z materiałów ONZ, MAEA, World Nuclear Association oraz z Wikipedii (wersja polska i angielska).

Od autorki:

26 kwietnia 1986 roku przebywałam u Babci w Olsztynku. Pogoda była piękna, bardziej letnia niż wiosenna, i na mur-beton wiosny czasu spędzałam w ogrodzie niż w domu. W niedzielę, dzień po katastrofie, też przebywałam na tzw. świeżym powietrzu — tyle że już trochę niemrawo, bo jak się okazało w poniedziałek, 28 kwietnia, brała mnie świnka. Skutkiem czego pierwsze dni po katastrofie nie tylko przesiedziałam w domu, ale zostałam wręcz odgradzona od reszty społeczeństwa, z zaciągniętymi kotarami w oknach włącznie. Płyn Lugola wspominam jako świństwo najwyższej klasy. Wciąż pamiętam, jak 30 kwietnia 1986 roku w Dzienniku Telewizyjnym bardzo zawaolowaną wiadomość o Czarnobylu przedstawił redaktor Krzysztof Bartnicki. A Mamunia jest mi do dziś wdzięczna za tamto zwolnienie lekarskie i legalną nieobecność na pierwszomajowym pochodzie w 1986 roku! A co Wy, Kochani Czytelnicy, robiliście 26 kwietnia 1986 roku...?

PIĄTA SESJA MŁODZIEŻOWEJ RADY MIASTA MŁAWA ZA NAMI

Gospodarzem posiedzenia był Zespół Szkół nr 2 w Mławie. Bardzo gościnni gospodarze przywitali mławskich radnych na śniadanie, z własnymi wypiekami cukierniczymi, w załączeniu zdjęcie smacznego, kruchego ciasteczka z nazwą Zespołu Szkół nr 2

Pani Edyta Suszek, dyrektor Miejskiego Domu Kultury zapoznała młodzież z ofertą zaplanowaną specjalnie dla nich w 2026 roku. Młodzież z chęcią wysłuchała propozycji, młodzi radni zadawali szczegółowe pytania, sugerowali propozycje wydarzeń, zaproponowali organizację Festiwalu Kolorów Holi „Halo Mława”, wspólnie ustalano termin - koniec roku szkolnego, czerwiec 2026 r.

Agnieszka Puzio-Dębska, pracownik Urzędu miasta Mława przygotowała i przekazała młodzieży aktualną informację o wybranych działaniach Samorządu Miasta Mława, które dotyczą dzieci i młodzieży - modernizacja pomieszczeń świetlicy osiedlowej przy ul. Piekiełko 66 na terenie osiedla Piekiełko, modernizacja bazy sportowej na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Mławie Etap I, dofinansowanie na zatrudnienie asystentów międzykulturowych w 5 szkołach podstawowych, edukacyjne spektakle ekologiczne dla dzieci w wie-

ku 4-10 lat pt. „Przygody z EKO- czarodziejem” w ramach kampanii społecznej Burmistrza „Czy wiesz, jak segregować dla ponad 1300 dzieci, utworzenie z dniem 1 września 2026 r. Zespołu Placówek Oświatowych Nr 4 w Mławie i inne.

Podczas dyskusji na temat potrzeb i problemów młodzieży w mieście padły konkretne propozycje, zapytania, rozwiązania np. suges-

ta oświetlenia boisk Orlik na terenie MOSiR przez cały sezon zimowy, organizacja stałej pętli rowerowej na wzór trasy udostępnionej podczas Mławskiego Święta Rowerów, zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne terenu Zalewu Ruda.

Młodzież poparła zgłoszony wniosek, żeby umieścić w mławskich szkołach „Skrzynki Zaufania” do których będzie można

wrzucać listy, pytania, zgłoszenia od uczniów, którzy chcą zachować anonimowość. Przeanalizują także możliwość wykorzystania internetowej aplikacji „anonimowy przyjaciel”.

Radni poparli również inicjatywę umieszczenia w mławskich szkołach „Różowych skrzyneczek”, czyli darmowych środków higieny osobistej na zasadzie wzajemnej pomocy „weź, jeśli potrzebujesz, zostaw, jeśli masz nadmiar”.

Kolejna sesja MRMM zaplanowana została pod koniec maja 2026 r. **Źródło: UM Mława**

O RZYMIE, WŁOSZECH I WATYKANIE ROZMAWIĄJĄ KS. WALDEMAR TUREK I KS. ARKADIUSZ NOCÓN

Już 9 maja o godz. 15.30 w sali „Na Dachy” Miejskiego Domu Kultury w Mławie odbędzie się spotkanie z ks. Waldemarem Turkiem i ks. Arkadiuszem Noconiem. Rozmowę poprowadzi dziennikarka telewizyjki WPolsce24 Anna Pawelec. Wydarzenie będzie okazją do poznania Italii

z perspektywy osobistych doświadczeń zaproszonych gości. Księża opowiedzą o najpiękniejszych miejscach, zabytkach oraz ludziach, którzy współtworzyli historię i kulturę tego niezwykłego kraju. W centrum opowieści znajdują się m.in. Rzym, Watykan oraz inne ważne miejsca związane z dziedzictwem chrześcijaństwa i sztuki. Wstęp wolny.

DNI MŁAWY 2026 – TO BĘDZIE NAJWIĘKSZE WYDARZENIE LATA!

Tegoroczna edycja zapowiada się wyjątkowo – czeka na Was bogaty program koncertów, niesamowite wydarzenia towarzyszące i mnóstwo atrakcji dla całych rodzin!

SOBOTA, 11 LIPCA – Kultura, Motoryzacja i Gwiazdy

Od rana zapraszamy na Stary Rynek:

10:00 – Tradycyjny Jarmark Wojciechowy (rękodzieło i lokalne smaki).

foto: Karol Piotrowicz

Turniej Koszykówki Easynet Mława 3x3

– sportowe emocje na najwyższym poziomie.

The Event: Mławski Festival vol. 7 – widowiskowy zlot samochodów tuningowanych.

Spotkanie z motocyklistami z grupy Moto-Mława.

Wieczne koncerty (Plac przy Hotelu Mława):

18.30 - ABBA Cover Tribute Live Band

19.40 - Tribbs

20.45 - Ich Troje

22.30 - Dawid Kwiatkowski

NIEDZIELA, 12 LIPCA – W rytmie Disco i Dance

Drugi dzień uptynie pod znakiem tanecznej energii przy Hotelu Mława:

17.30 - Mig

19.10 - Miły Pan

20.20 - Zespół Muzyczny DEFIS

21.20 - Daj To Głośniej

ATRAKcje DLA CAŁEJ RODZINY

Przez cały weekend (od godz. 12:00) na placu przy Hotelu Mława czekają:

- Wielki Lunapark

- Bogata strefa gastronomiczna

Dni Mławy to święto, które łączy pokolenia. Zabierz rodzinę, zaprosz znajomych i wspólnie stwórzmy niezapomnianą atmosferę!